

MORGONBRIS

Morgenbris – tidning utgiven av S-kvinnor.

Årgång: 108 Nummer 4 2012. ♀ 40 kr.

Lena Sommestad:
**»JÄMSTÄLLDHETEN
KAN INTE VÄNTA!«**

En SSUares dagbok
från första Myrdalakademin

Inför partikongressen:
**STEFAN LÖFVEN
OCH CARIN JÄMTIN
OM S-KVINNORS
VIKTIGA FRÅGOR**

JULENS
BÖCKER
RECENSERAS:

Nina Björk, P D James,
Lawen Mohtadis
bok om Katarina
Taikon

Veronica Palm, bostadspolitisk talesperson:

**»BOENDET SKA
VARA BLANDAT,
ROLIGT, TRYGGT«**

NYA Förenings- serien!

Är du nyvald som ordförande, sekreterare eller revisor? Eller vill du lära dig mer om vad som händer på mötet? Då är böckerna i vår nya föreningsserie något för dig. Maila din beställning till: kundtjanst@bildaforlagide.se - uppge bokens titel, beställningsnummer, samt namn, adress och telefonnummer. S-kvinnor har alltid 20 procent på våra böcker. Samtliga priser nedan inkl. moms.

VALBEREDNINGEN

Att sitta i valberedningen är ett förtroendeuppdrag som ofta undervärderas trots det stora inflytande valberedningen har i en förening.

Beställningsnummer: 574-8056-9
Ordinarie pris: 151 kronor
S-kvinnors pris: 121 kronor

SEKRETERAREN

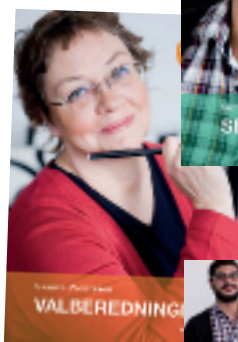
Sekreteraren fungerar som en motor i föreningen. I boken Sekreteraren får du råd och tips kring sekreterarens roll före, under och efter föreningens möten.

Beställningsnummer: 574-8060-6
Ordinarie pris: 151 kronor
S-kvinnors pris: 121 kronor

ORDFÖRANDEN

Det är inte lätt att vara ordförande men dessbättre är föreningslivets allmänna regler ganska enkla och logiska. I boken Ordföranden hittar du det viktigaste du behöver kunna för att leda ett möte och föreningens övriga verksamhet. Rejält med utrymme ägnas åt ledarskapet.

Beställningsnummer: 574-8058-3
Ordinarie pris: 151 kronor
S-kvinnors pris: 121 kronor

REVISORN

Modern revision innebär så mycket mer än att bara granska bokföringen. Att vara revisor i en förening innebär att du har insyn i hela verksamheten och när som helst kan gripa in.

Beställningsnummer: 574-8059-0
Ordinarie pris: 151 kronor
S-kvinnors pris: 121 kronor

MÖTESTEKNIK

Föreningslivet är en viktig del av vårt demokratiska samhälle. Genom åren har det utvecklats en mängd regler och traditioner för hur ett möte ska gå till så att alla kan komma till tals och besluten fattas i demokratisk ordning. I boken Mötesteknik redogörs för den praxis och de begrepp som används i olika situationer vid våra vanligaste föreningsmöten.

Beställningsnummer: 574-8057-6
Ordinarie pris: 151 kronor
S-kvinnors pris: 121 kronor

FÖRENINGSBOKEN

Föreningsboken är en oundgänglig hand- och uppslagsbok för alla som är medlemmar i någon förening. Den är också en utmärkt studiebok i föreningskunskap.

Beställningsnummer: 574-8055-2
Ordinarie pris: 299 kronor
S-kvinnors pris: 239 kronor

BILDA
FÖRLAG & IDÉ

Morgonbris/4/2012

16

Socialdemokraternas 37e ordinarie kongress ska hållas den 3-7 april 2013 i Göteborg. I Morgonbris svarar partisekreteraren och partiordföranden på hur de ser på S-kvinnors hjärtefrågor i det nya partiprogrammet.

10 Veronica om framtidens bostäder

16 Stefan och Carin om jämställdheten

Morgonbris,
Box 70458,
107 26 Stockholm
www.s-kvinnor.se
Telefon:
08-700 26 00
morgonbris@s-
kvinnor.se

Ansvarig utgivare:

Susanne Andersson

Redaktör: Lena Näslund

Redaktionsråd:

Susanne Andersson,

Ewa Hedlund, Irmeli

Krans, Marja Koivisto
och Kajsa Jansson.

Produktion: Bilda Idé

Grafisk Form:

Ulrika Lönnberg

Tryck: Sjuhärads

Tryckeri

Övriga medarbetare:

Ellinor Collin, Lena Som-

mestad, Ester Sorri,

Margareta Persson,

Lars Gunnar Liljestrand,

Carina Ohlsson, Staf-

fan Hedlund, Birgitta

Karlberg, Lars Hagberg,

Magnus Selander, Inga-

Lill Röhr, Ann Linde, Maj-

Inger Klingvall, Yvonne

Gröning, Helena Smith,

Annica Johansson, Nivin

Yosef, Ida Udovic, Mats

Gröning.

Morgonbris nr 1/2013

kommer ut den

22 februari 2013.

30 Nivin om en kärleksresa

14 Anna kämpar mot människohandeln

VÅGAR PARTIET TA STRID FÖR JÄMSTÄLLDHETEN? 4:

Ledare av Lena Sommestad

NYA PARTIPROGRAMMET 16:

Valseger öppnar för ökad jämställdhet

INTERNATIONELLT TOPPMÖTE 22:

Ann Linde en av författarna till första programmet för jämställdhet och kvinnors rättvisa

- 4. Ledare:** Gästskribent Lena Sommestad
- 5. Spaning:** Trender, siffror, debatt.
- 7. Debatt:** »Mer tillväxt ökar inte hälsan och välbefinnandet«, Margareta Persson debatterar.
- 10. Intervju:** Veronica Palm, partiets bostadspolitiska talesperson kritiserar de stora bostadsföretagen.
- 19. Internationellt:** S-kvinnor bedriver projekt för kvinnofrid i Batman, Turkiet.
- 21. Kvinnokryst**
- 24. Kultur:** Julens böcker recenserar.
- 28. Krönika:** En SSUares dagbok från första Alva Myrdal-akademien.
- 30. Krönika:** Nivin Yosef skriver om en mammas kärleksresa.
- 31. Förbundet informerar**

Den vassa frågan i valet 2014

Vågar partiet ta strid för jämställdheten?

»Du måste vara duktig i skolan och du måste skaffa dig en utbildning innan du gifter dig och skaffar barn.«

Så säger mamma till dottern Leena i Susanna Alakoskis roman *Svinalängorna*. Leena är sju år och ska börja skolan. Hon tycker att det låter som om mamma ska börja gråta.

»Annars är du fast, i synnerhet om du är född till kvinna«, säger mamma. »Se på mig... Jag är helt beroende av pappa.«

Replikskiftet i Alakoskis roman har etsat sig fast i mitt minne. En nyinflyttad, finsk familj i 1960-talets Ystad. En kvinnas utsatthet; «jag är helt beroende av pappa».

Så mycket har hänt sedan dess, och så mycket borde vara bättre idag. Ändå vet vi att kvinnors ekonomiska beroende består. Och vad värre är: det fördjupas.

Trots att svenska kvinnor idag är mer utbildade än män har kvinnor bara 70 procent av mäns inkomst, och inkomstgapet mellan män och kvinnor växer. Tusentals och åter tusentals kvinnor har svårt att klara sig på sin egen lön. Och den främsta förklaringen till denna ojämlikhet i inkomst är förstås att kvinnor jobbar mera obetalt än män.

Kvinnor tar ut nästan 80 procent av föräldraledigheten. Kvinnor tar oftare än män hand om sina gamla föräldrar. Kvinnor gör mer hushållsarbete än män. En tredjedel av kvinnorna arbetar deltid, ofta ofrivilligt. Bland kvinnor med

utländsk bakgrund är det bara hälften som har jobb. Leenas finska mamma har många utsatta systrar i Sverige 2012.

S-kvinnor anser att det nu krävs kraftfulla reformer för att vända trenden mot ökad ojämlikhet mellan kvinnor och män. Jämställdheten kan inte vänta!

Den vassa frågan är om partiet vågar ta strid för jämställdheten, i valet 2014. Stefan Löfven har gjort klart att han är en feminist – punkt, slut. Betyder det att han också är beredd att lyfta kvinnors villkor, i kampen om regeringsmakten?

På partikongressen 2009 tog Social-

»Stefan Löfven har gjort klart att han är en feminist – punkt, slut. Betyder det att han också är beredd att lyfta kvinnors villkor, i kampen om regeringsmakten?«

demokraterna beslutat om en tredelad föräldraförsäkring, som ett första steg. Men än finns inte något konkret förslag på hur reformen ska genomföras. Det duger inte!

Det råder idag stor enighet om att ett jämnare uttag av föräldradagar krävs för att stärka kvinnors ställning på arbetsmarknaden. Både LO och TCO kräver att fyra månader snarast viks åt vardera föräldern. S-kvinnor vill se en tredelad föräldraförsäkring genomförd under nästa mandatperiod.

Inför våren sammanställer S-kvinnor ett material om föräldraförsäkringen, med fakta och argument. Vi hoppas att

det ska bli ett stöd för samtal om föräldraskap och jämställdhet, med partikamrater och väljare. Det är nu viktigare än någonsin att förklara varför en jämställd föräldraförsäkring är så viktig, inte bara för kvinnor, utan också för pappor och barn.

Jag möter ofta partikamrater som hävdar att partiet inte klarar att driva en reform av föräldraförsäkringen. »Då förlorar vi valet 2014.«

Jag brukar svara att ingen jämställdhetsreform någonsin har genomförts utan en tuff debatt. Men den tuffa debatten

har till sist gett partiet medvind, inte motvind. I efterhand har viktiga jämställdhetsreformer accepterats av alla.

Leena i 1960-talets *Svinalängorna* fick – som många av tidens

Lena Sommestad,
S-kvinnors ordförande.

döttrar – rådet att utbilda sig, för att kunna försörja sig själv. Politiken hjälpte till, med reformer som särbeskattning och barnomsorg.

Idag är det våra söner som behöver råd; råd att möta de moderna kvinnorna på jämlika villkor, och råd att ta ansvar fullt ut som pappor. Än en gång kan politiken stötta: med en föräldraförsäkring som gör pappa till en självklar förälder.

En reform av föräldraförsäkringen kräver, som alla jämställdhetsreformer, politiskt mod. Det modet måste vi nu antligen visa! ❀

Mansdominerad industri mest föräldravänlig

Boliden, en av Sveriges tyngsta och mest mansdominerade industrier, har belönats med fackförbundet Unionens Guldnapp. Motivet är att man bedriver visionärt arbete med jämställdhet och likabehandling.

Det var Mari Janson, som nominerade sin arbetsgivare eftersom hon anställdes trots att hon var gravid. Hennes chef sa:

– Det förstår väl jag att du kommer att få barn men det är dig jag vill anställa. Det är mest män på arbetsplatsen och även de är hemma för vård av sjukt barn och tar ut föräldraledighet.

Enligt Unionen anser man på Boliden att om personalen mår bra jobbar de bra. Boliden ger också tio procent ersättning de första månaderna så att de anställda får ut 90 procent av lönen.

Bolidens likabehandlingsplan har utformats tillsammans med facket. Företaget pekar på att jämställdhet inte bara är en fråga för kvinnor utan berör alla i samhället. Liknande visionära formuleringar finns i hela planen.

Guldnappen har delats ut sedan 2003. Det är en utmärkelse som går till arbetsgivare som underlättar för anställda att förena arbete och föräldraskap. Kollektivavtal och jämställdhetsplan med lönekartläggning på arbetsplatsen utgör grundkrav för nomineringen.

FOTO: BOLIDEN GROUP

Det var Mari Janson som föreslog att Boliden skulle få Guldnappen.

SPANING

PARTIPROGRAMMET:

Missa inte remisstiden

När du läser det här har programkommissionen presenterat sitt förslag till nytt partiprogram.

Den 14 december ska alla svar och idéer om partiprogrammet vara inne hos programkommissionen.

I januari 2013 ska programkommissionen lägga fram det förslag som ska behandlas på partikongressen 3–7 april 2013.

minus-listan

Minus för att Ikea retuscherade bort kvinnor i sin katalog i Saudiarabien.

Minus för att utbildningschefen i Borgholms kommun har bestämt att asylsökande barn som går i provisorisk skola inte ska få ta del av skollunchen eftersom föräldrarna får socialbidrag.

Minus för att H&M betalar svältlöner till sömmerskorna i Kambodja. Läget är så allvarligt att både norska och danska regeringen har begärt samtal med H&Ms ledning. Svenska handelsministern, moderaten Ewa Björling, bryr sig inte.

Minus för att det i moderaternas Linköping inte serveras frukost på dagis. Det kostar för mycket.

Minus för abortmotståndare i Europa som samarbetar för att få ett abortförbud på EUs dagordning.

plus-listan

Plus för Socialdemokraterna i riksdagen och Svenska kyrkan som vill sätta stopp för EUs dubbelmoral när det gäller handel med varor från de ockuperade områdena på Västbanken.

Plus för Lena Ag som kritiserar damfotbollen i Kristianstad där tjejer i bikini ska sälja in damfotbollen: – Det känns desperat och sorgligt. Deras sportprestation förminskas till kvinnliga kroppar i vattenbryn som anspelar på något helt annat än fotboll.

Plus för att LO i år lyckas hålla samman förbunden och gör en extrasatsning på dem med de lägsta lönerna. Därtill kräver man att alla föräldralediga ska få ett tillägg på tio procent till den statliga föräldraförsäkringen.

Plus för att även moderaterna försiktigt närmar sig S-kvinnors krav om att barnkonventionen ska vara svensk lag. En utredning har tillsatts.

Plus för att SSU och LO vill begränsa välfärdsvinsterna och skrota lagen om valfrihet (LOV).

SPANING

Ny rapport:

FOTO: IDA UDOVIC/KVINNA TILL KVINNA

Kvinnorätsaktivister från organisationen FADI i östra DR Kongo kämpar för jämställdhet, här vid ett informationsmöte i byn Kiliba i östra DR Kongo.

Fredsprocesser fortfarande männens arena

Smutskastning, hot och korruption hindrar kvinnor i konflikthärjade regioner att delta i fredsprocesser på lika villkor som män. Det visar Kvinna till Kvinnas nya rapport Equal Power – Lasting Peace.

En del av problemet är att internationella samfundet, även FN, nästan alltid utser män till ledande positioner i fredsinsatser.

Equal Power – Lasting Peace bygger på fältstudier i Armenien, Azerbajdzjan, Bosnien-Hercegovina, Irak, DR Kongo och Liberia. Trots att länderna och konflikterna skiljer sig åt är mönstren lika. Kvinnor och kvinnoorganisationer har en viktig roll när det gäller att lösa konflikter i lokalsamhället och få vardagen att fungera. Men när det är dags för formella beslut om fred och återuppbyggnad stängs dörrarna.

Det går rakt emot FNs säkerhetsrådsresolution 1325 som framhåller att kvinnor måste delta på samma villkor som män om freden ska bli hållbar. Kvinnor stängs ute såväl inom internationella insatser och förhandlingsteam som på nationell nivå.

– Fredsprocesser som utestänger halva befolkningen är ofullkomliga. Kvinnors behov och erfarenheter blir osynliga och freden förankras sämre och blir mindre hållbar, säger Lena Ag, generalsekreterare Kvinna till Kvinna.

Lena Ag, Kvinna till Kvinnas generalsekreterare.

FOTO: ESTER SORRI

Nalle i väntan.
Snart kommer barnen.

Om nattis:

Filipstad i topp

Nu har resten av Sverige vaknat.

Regeringen ska skjuta till pengar till de kommuner, som vill hjälpa sina invånare att kunna ta arbeten som erbjuds – även om arbetet inte ska utföras på kontorstid.

Alla har inte tillgång till far- och morföräldrar. En del är ensamförsörjare. Alla har inte promenadavstånd till arbetet. Det kan ta tid att ta sig till och från arbetet. Pendlingsavstånd är ju inom 90 minuters resväg. Tre timmar extra barnomsorg! Dagen kan lätt övergå i natt, innan föräldern hinner hämta barnet.

Nalin Pekgul var på besök i Filipstad när hon var ordförande för S-kvinnor. Hon ville se hur arbetet på nattis gick till. Hon blev mycket positivt berörd. Britt-Marie Bundsen – dåvarande chef – var mycket glad över initiativet till besöket. Nalin Pekgul kämpade för att göra nattis till en lagstadgad rättighet. Nu är det på gång! Grattis! Politik är som bekant viljan att förändra. Det här är väl ett bra exempel!

Marianne Andersson,
sekreterare i S-kvinnor i Lesjöfors och i Värmlands S-kvinnor.

Evin flydde från Turkiet skriver bok om kurdernas sak

Evin Cetin, partiombudsman i Dalarna och bördig från turkiska Kurdistan, kommer nästa år ut med en bok. Bakgrunden är att det kurdiska folket vill ha självständighet från de nationer som de nu lyder under. Det handlar om Iran, Irak, Syrien och Turkiet.

Evin var tre år när henne familj flydde från Turkiet till Sverige. Det är 25 år sedan. Hon skriver på Facebook:

– Om jag inte fått en fristad i Sverige kanske jag hade varit en av de tusentals kurder som fängslats eller dömt. Men jag är här och är politiskt engagerad utan problem. Det minsta jag kan göra är att försöka få omvärlden att öppna ögonen för det som nu sker.

FOTO: ELLINOR COLLIN

»Våra vackra ord om att förverkliga sina bästa stämningars längtan – handlar de bara om mer pengar och konsumtion?«

Margareta Persson, har många års erfarenhet av arbete med ledande uppdrag inom handikapprörelsen och arbetarrörelsen. Hon är S-kvinna och före detta riksdagsledamot.

Till programkommissionen från Margareta Persson:

MER TILLVÄXT ÖKAR INTE HÄLSAN OCH VÄLBEFINNANDET

400 svar har kommit in till partiets programkommission. De är en del av underlaget till det nya partiprogrammet, som ska diskuteras och antas på partikongressen i april 2013.

I den rika världen har vi nått en punkt där vi antagligen får sämre välbefinnande och hälsa i takt med jakten på ökad tillväxt. Dessutom tål inte miljön den rovdrift vi bedriver. Vi verkar tro att »så har den alltid varit«, när vi pratar om tillväxt. Det är inte sant. Historiskt har människans utveckling inte handlat om att »konsumera mera«, det har handlat om att steg för steg lära sig nya färdigheter. Det är bara en eller två generationer tillbaka, som vi tog tillvara på allt och inte kastade det som kunde återanvändas. Idag är den livsfilosofin helt felaktig om tillväxten ska fungera.

I den politiska debatten sägs att vi ska arbeta mer och längre, »varje arbetad timme behövs«. Men varför ska vi sätta upp mål om att »arbeta mer«? Under lång tid drev arbetarrörelsen åtta timmars arbetsdag, som senare ersattes av kraven om 6-timmarsdagen. Men plötsligt försvann 6-timmarsdagen. Att bekämpa arbetslösheten ska vi göra, men det är en annan frågeställning. När blev det fult att ta det lugnare, umgås, ha tid? Varför är det finare att slita mer för att ha råd att köpa mer? Våra vackra ord om att »förverkliga sina bästa stämningars längtan« – handlar de bara om mer pengar och konsumtion?

Är inte meningen med all vår politiska strävan att människor

ska må bättre och känna större tillfredsställelse med sina liv? Vi är inte mer tillfredsställda med våra liv än tidigare. Många ungdomar idag lider inte alls av jantelagen, utan av dess motsats: Du måste bli något stort, du kan om du vill. Det betyder att de flesta ständigt blir besvikna, kan aldrig lyckas helt och får aldrig vara nöjda. Andra har så dåligt utgångsläge att de ger upp från början. I denna jakt påskyndas utvecklingen mot ökad individualism och konkurrens människor emellan. Allt detta är sådant som minskar gemenskap och social tillit – några av det allra viktigaste faktorerna för att människor ska må bra.

Världen över publiceras alltfler vetenskapliga rapporter om vad som är på väg att hända med våra ekonomier, med vår miljö och med människors välbefinnande. Nya sociala rörelser startas. I Sverige är den politiska debatten tyst på denna punkt. Socialdemokratin har i stor utsträckning tagit till sig de borgerliga partiernas världsbild.

Vår vision måste vara att människor ska må bra, ha tid för gemenskap och kultur, öka den sociala tilliten genom att jämlikheten sätts i fokus och inte konsumera på en nivå som vår miljö inte tål. Det betyder inte att vi måste sikta på 0-tillväxt, men det betyder att vi måste ändra fokus. En sådan förskjutning av synen på tillväxt kräver stora omställningar. Det krävs att vi lyfter vår vision »över« tillväxtens mantra. Det är något för det nya partiprogrammet! ❁

Afghanistan:

TA HEM TRUPPERNA!

Efter 200 år av fred deltar Sverige sedan elva år i det USA-ledda kriget i Afghanistan. Kriget kan inte vinnas militärt och inga tydliga mål har satts av den västliga koalitionen. Trots västs tal om kvinnors rättigheter i Afghanistan är landet farligast i världen för kvinnor enligt 213 internationella experter. Flera stora NATO-länder som Kanada och Holland har dragit tillbaka sina soldater och Frankrike drar sig ur detta år. Australien drar sig ur 2013 liksom ett antal andra västländer.

Detta har oroat stiftelsen Fri Värld, som är en del av Timbro. I en rapport från september pläderas för att de utländska trupperna skall vara kvar så länge som möjligt för kvinnornas skull. Rapporten beskriver kvinnors situation som en följd av patriarkat, islamistisk fundamentalism och talibanerna. De utländska trupperna ses som en förutsättning för att skapa bättre villkor för kvinnorna. Det är att vända upp och ner på verkligheten. Det är kriget som drabbar kvinnor och barn värst. Kriget sliter sönder det civila samhället, dödar civila och splittrar familjer samt skapar oändliga flyktingströmmar. Elva års krig i Afghanistan har tydligt visat det.

Det har under hela kriget satsats 59 miljarder dollar på vad som kallas bistånd. Ingen vet egentligen vart pengarna tagit vägen utom att de till stor del hamnat i fickorna på medlemmar i Karzairegimen och hos krigsherrarna. För den summan skulle man kunnat bygga tre nya Afghanistan.

Ramazan Bashardost, känd korruptionsbekämpare i Afghanistan och parlamentsledamot, besökte Sverige i början av oktober. I möten med UD och Svenska Afghanistankommittén talade han klarspråk om den utländska civila och militära insatsen: »Ni stöder mördare och krigsförbrytare!« Han menade att västs tal om mänskliga rättigheter klingade falskt för afghanerna som ser hur det korrupta maktsystemet hålls under armarna. NATO-trupperna skyddar krigsherrarna som sitter vid makten. Han gav exempel på hur en krigsherre som tillika ofta

är guvernör kan ta en 9–10 årig flicka och föra hem henne med våld och samtidigt skyddas av de utländska styrkorna. Svenska soldater säkrar makten åt guvernören i Mazar-e-Sharif, som är en känd krigsförbrytare säger Bashardost.

Obama och Karzai har träffat ett strategiskt partnerskapsavtal 2014–2024 som ger USA rätt att fortsätta kriget. Svenska regeringen har sagt att man skall delta med »stödande« militär efter 2014 och när Hillary Clinton kom till Stockholm den 3 juni bekräftade försvarsminister Karin Enström Sveriges fortsatta stöd till kriget.

Oppositionen mot regeringens krigspolitik växer. Så skilda debattörer som Folkpartiets Allan Widman och Socialdemokraternas Thage G Peterson kräver att trupperna tas hem nu och att en oberoende utredning tillsätts för att granska Sveriges hela deltagande i kriget. Riksdagen har möjligheten att avsluta kriget genom att i december inte rösta för fortsatt trupp i Afghanistan. Det är dags att sätta stopp för krigsäventyret i Centralasien! ❀

Lars Gunnar Liljestrand
är ordförande i Föreningen
Afghanistansolidaritet och författare
till skriften »Sverige i krig igen –
vägen in i Afghanistankriget«.

FOTO: BIRGITTA KARLBERG

Aga kränker barnets rättigheter

FÖRÄLDRARNA BEHÖVER MERA STÖD

Barn till föräldrar, som är födda utomlands, är mer våldsutsatta än andra barn. Ge föräldrarna det stöd de efterfrågar och behöver. Till exempel via föräldrastödsprogram som fokuserar på jämställdhet, barnuppfostran och barnets rättigheter.

Kvinnojoursrörelsen har länge vetat att barn som bevittnar våld mellan föräldrarna löper betydligt större risk att själva utsättas för våld. I Stiftelsen Allmänna Barnhusets rapport från 2011 identifieras fler riskfaktorer än våld mellan föräldrarna. Utlandsfödda föräldrar är generellt sett mindre negativa till kroppslig bestraffning än svenskfödda. Den som kommer från ett land där barnaga är socialt accepterat, där det saknas lagstiftning mot våld mot kvinnor och där det inte finns ett offentligt jämställdhetsideal tar inte över det svenska norm- och värderingssystemet per automatik.

Enligt Allmänna Barnhuset löper barn, som lever i ekonomiskt utsatta hushåll, tre gånger större risk att utsättas för våld i hemmet än andra barn. Dessa hushåll utgörs idag till största delen av familjer med utländsk bakgrund, familjer i storstädernas förorter och ensamstående föräldrar. Barn till föräldrar med utländsk bakgrund är alltså av flera anledningar mer våldsutsatta än andra barn. Samtidigt måste man komma ihåg att den i särklass starkaste riskfaktorn för kroppslig bestraffning dock är en annan – våld mellan de vuxna i familjen. Det ger en riskökning på tio gånger jämfört med familjer där något våld mellan de vuxna inte förekommer.

Våldet är en kränkning av barnets rättigheter och en riskfaktor på så sätt att våldet normaliseras. Killar riskerar att bli »stökiga problembarn« som lär sig att lösa konflikter med våld. Tjejer lär sig att bli kontrollerade och begränsade, och riskerar att som vuxna själva söka sig till destruktiva relationer.

Stökiga killar som skapar otrygghet på gator och torg uppstår inte ur ett vakuum.

Det går inte att motverka våld mot kvinnor utan att jobba förebyggande och stödjande med män och pojkar.

En av de allra starkaste normer som finns internationellt är normen för manlighet och dess koppling till makt och kontroll.

Machonormerna leder både till att killar och män utövar våld i större utsträckning och att de inte får det stöd de behöver då de inte får vara offer och visa sig svaga. Normerna som säger att »riktiga män« inte ska vara svaga skadar alla; kvinnor, män, tjejer och killar. De unga kan vi nå med våldsförebyggande arbete i skolor, där normer kopplade till kön synliggörs och ifrågasätts.

Svårare att nå är de vuxna som utsätter eller riskerar att utsätta sina barn för våld. Metodmaterialet »Ur barnens perspektiv«, som SKR gett ut, har testats bland 1600 utlandsfödda föräldrar i Malmö och Stockholm. Behovet bland dessa föräldrar att tala om föräldraskap, jämställdhet och integration var stort.

Deltagarnas kommentarer i utvärderingarna tyder på vikten av ett barnperspektiv:

»Nu förstår jag att även om barnen inte är i samma rum påverkas de och förstår.«

»Vi som kommer från kriget är så upptagna med många tankar, bland annat om släkten som är kvar. Träffarna väckte upp mig: Akta dig! Ta hand om din dotter!«

»Jag har fått en tankeställare, när jag och min man har problem, vi ska inte lösa det inför barnen.«

Ett generellt föräldrastödsprogram, som integreras i den samhällsintroduktion som nyanlända invandrare och flyktingar får ta del av, borde vara en självklarhet 🌸

Carina Ohlsson,
Ordförande Sveriges Kvinno- och
Tjejjourers Riksförbund, SKR, vice
ordförande S-kvinnor.

FOTO: RIKSDAGEN

Bostadsbristen

LIKA STOR VALFRÅGA SOM JOBBEN

Veronica Palm, partiets bostadspolitiska talesperson, kritiserar de stora bostadsföretagen. Hennes uttalande vilar på stabil grund. Det visar den bostadspolitiska rapport som har lämnats till partistyrelsen och som ska behandlas på partikongressen.

TEXT: Lena Näslund FOTO: Ellinor Collin

Veronica Palm har haft många olika politiska förtroendeuppdrag, men det är först nu som hon har fått chans att sätta sig in i bostadspolitiken. Hon är därtill ordförande i Stockholms arbetarekommun och har en maktposition som få i partiet.

I Stockholms län har man just nu brist på 110 000 bostäder, och i hela landet är det 500 000 som söker bostad. Av dem är 250 000 ungdomar.

Endast ett ytterst litet fåtal av de bostadssökande är hemlösa och lever på gatorna. Av ungdomarna tvingas de flesta mot sin vilja bo kvar hemma. Kanske mambos för alltid.

Jag frågar Veronica Palm varför man inte märker av någon folklig vrede. Inga

demonstrationer för fler bostäder. Knappt några insändare. Det är tyst.

Veronica funderar och säger:

– Det är så med all politik just nu. Folk tror att misslyckanden är deras eget fel. Det gäller de arbetslösa och det gäller de bostadssökande. Vi har åtta procents arbetslöshet och det borde ju ha resulterat i massor av protester. Man klagar över A-kassan och lämnar det enda skyddsnät som finns, men få riktar sin vrede mot regeringen och arbetsgivarna.

– Man ser bostadsfrågan som ett personligt problem. Med det här programmet, som vi har tagit fram, ska vi se till att det personliga blir det politiska. Det är inte en slump att en kvarts miljon unga

»Bostadsbristen har större konsekvenser än man kanske först tänker sig. De som har ett yrke och kan flytta får ingen bostad och då missar vi chansen till utveckling och tillväxt. Och det gäller i nästan alla kommuner idag.«

är utan bostad. Det handlar om politik och just därför går det att göra något åt det – om viljan finns.

Veronica berättar också att det är ganska få som hör av sig direkt till henne.

– Jag får inte reaktioner dagligen, men ofta. Ett ganska typiskt brev kom från en ung kvinna utbildad på lantbruksuniversitetet. Hon fick jobb i Stockholm, men måste tacka nej. Ingen bostad. Bostadsbristen har större konsekvenser än man kanske först tänker sig. De som har ett yrke och kan flytta får ingen bostad och då missar vi chansen till utveckling och tillväxt. Och

det gäller i nästan alla kommuner.

– Men vi har också en strukturell bostadsbrist i flera mellanstora städer som gör att näringsliv och offentlig sektor har svårt att rekrytera högt utbildad arbetskraft och chefer. Man har lediga hyresrätter, men de ligger i 60-talsområden som är slitna och behöver byggas om, och de är inte attraktiva för den arbetskraft som behöver rekryteras.

– Här har vi nu långsiktiga förslag som ska bidra till att miljonprogrammets bostäder blir efterfrågade igen, och samtidigt bli bättre för dem som redan bor där.

– Hyresrättens stora fördel är att den är så flexibel. Man låser inte fast pengar i stora lån och man kan byta till en annan bostad med kort varsel. Det som håller på att hända är att hyresrätten blir något för dem som inte har råd att köpa. Regeringens politik har konsekvent missgynnat hyresrätten och nu ser vi konsekvenserna. Vi riskerar att allmännyttan endast får hyresgäster med låg betalningsförmåga. Så ska det inte vara. Så vill vi inte ha det.

Veronica Palm har tre favoritfrågor inom bostadspolitiken, frågor som hon kan koppla till sitt eget boende i en villa från

»Människor ska känna trygghet i sitt bostadsområde. Man ska våga gå hem från tunnelbanan eller bussen. Det ska finnas en social gemenskap.«

1960-talet i Vantör söder om Stockholm. Här finns bostäder av alla slag, både ägda och hyrda. Och bland barnen i förskolan och skolan kan man se att ungefär hälften har sina rötter i Sverige.

Tre favoritfrågor

– Jag vill ha blandat boende. Inte bara när det gäller ägandeform utan typ av hus. Om jag får drömma vill jag, när jag går in i ett bostadsområde, se villor, radhus, stora lägenheter, små lägenheter, blandat. Man ska inte kunna se om de som bor i området har köpt sitt radhus eller hyr sin villa.

– Att ha en bostad är en social rättighet. Det är en del av den generella välfärden.

Då måste vi ha många olika typer av bostäder så att det är attraktivt för alla. Inte bara för dem som har det bäst, eller för dem som har det sämst. Min första önskan är blandat boende.

– Man ska ha roligt där man bor. Och då tänker jag främst på barnen. Barn ska kunna gå ut, leka, man ska kunna gå till kompisar, det ska finnas något att göra. Lekplatser är bra, men fritids, trafiksäkra cykelvägar och ytor där man kan spela boll och röra på sig måste också finnas. Men också vuxna måste ha roligt, möjlighet till kultur och natur. Min andra önskan är att det ska vara roligt.

– Människor ska känna trygghet. Man ska våga gå hem från T-banan eller bus-

sen. Det ska finnas social gemenskap. Oftast är det kvinnor som inte känner sig trygga i sitt bostadsområde. Tyvärr sammanfaller det med att kvinnor ofta också är otrygga i sin lägenhet. För att ge alla kvinnor rätten till trygghet i och kring sitt hem krävs bredare anslag än bostadspolitik. Men stadsplanering och bostadspolitik måste göra sin del för att människor ska kunna känna sig trygga hemmavid. Min tredje önskan är trygghet.

500 000 i bostadskön

Partiets bostadspolitiska program överlämnades till partistyrelsen i slutet av oktober. Veronica Palm:

– Med 500 000 i bostadskön är det viktigt att fokusera på nyproduktion. Jag möter ofta folk som minns 60-talet och som säger att vi än en gång ska bygga en miljon bostäder på tio år. »Gör det igen! Ta pensionskapitalet, vi har gjort det förr!«

– Det var modigt det som Socialdemokraterna gjorde på 60- och 70-talen. Man byggde bort fattigdom och slum. Vanligt folk fick rinnande vatten, toaletter och badrum. Bostadskön försvann. Men det vi nu kan se är att det blev problem med en så massiv produktion under så kort tid. Man byggde varje område helt färdigt och färdigbyggda bostadsområden riskerar att dö.

– Vad betyder det? De nya bostadsområdena var byggda för hemmafruar, det

fanns inga dagis, inga fritidshem, inget för barn att göra. Mammorna skulle vara hemma och det fanns gårdar där man kunde sitta hela dagarna. Service och butiker koncentrerades till särskilda områden och den som ville göra inköp kunde tvingas gå flera kilometer till närmaste butik. Vilket idag betyder att vi har ett större bilberoende än vad som skulle behöva vara nödvändigt.

– Vårt mål nu är att det ska byggas 40 000 bostäder årligen. Det är mer än dubbelt så mycket som man byggde förra året. Målet är långsiktigt. Vi ska ha en jämn produktion som inte påverkas av konjunkturer. Därmed kan vi slippa den ryckighet och de misstag som ett miljonprogram innebär.

Trenden ska brytas

Socialdemokraterna vill att politiken återtar initiativet. Idag ligger bostadsplaneringen i händerna på byggherrarna. Den trenden ska brytas.

– Vi ska bygga blandat. Om man bara bygger små lägenheter uppstår problem när de som bor där får familj och vill ha större. Det måste finnas barnomsorg, skolor, service, infrastruktur redan från början. Och de nya bostadsområdena ska kunna förändras. När befolkningen blir äldre ska bostadsområdet anpassas. Man ska inte behöva flytta från en miljö där man trivs.

»Det är för liten konkurrens på bostadsmarknaden. Fyra, fem stora byggbolag har bostadsbrist som affärsidé. Man kan ta ut högre priser när det är brist på en vara, i det här fallet bostäder.«

– Detta är politik. Detta förvandlar bostadsfrågan från något privat till något som vi gemensamt har ansvar för. Bostadsmarknaden är inte vilken marknad som helst. Den är en del av den generella välfärden och en förutsättning för en dynamisk arbetsmarknad.

– Örebro, Västra Götaland, Malmö/Lund, Stockholm, alla tillväxtregioner har nu bostadsbrist. 90 procent av landets kommuner uppger att man har brist på hyresrätter. Det är klart att vi har en massiv arbetsuppgift framför oss. Vi måste klara att öka den årliga produktionen, inte bara av hyresrätter utan av alla slags bostäder.

I Socialdemokraternas höstbudget pekade man särskilt på behovet av bostäder till unga och studenter. En miljard avsat- tes. Veronica Palm:

– Den satsningen behåller vi. Den utfor- mas som ett rejält investeringsstöd till de kommuner som börjar bygga för unga och för studenter. Det är mest akut att bygga små lägenheter men det är de som är dy- rast att bygga per kvadratmeter. Kök och badrum måste ju finnas oavsett storlek på bostaden. Det är svårt för byggherrarna att få kalkylen att gå ihop. Därför behövs ett gemensamt ansvar.

Bostadsbrist och affärsidé

– Vi vill också ha bättre statliga kreditga- rantier för att få igång långsiktiga lån till nya byggen. Då får små byggherrar chan- sen att vara med. Jag har försökt luska i varför det inte byggs. Min huvudtes är att det är alldeles för liten konkurrens på bostadsmarknaden. Fyra, fem stora bygg- bolag har bostadsbrist som affärsidé. Man kan ta ut högre priser när det är brist på en vara, i det här fallet bostäder. De vill

bara bygga stora flådiga bostadsrätter i attraktiva områden, med öppen planlös- ning och italiensk klinkers i badrummet. Dessutom börjar de inte bygga förrän 80 procent av det som ska byggas är sålt. Då sätter de spaden i marken.

– Jag reser runt i landet och pratar med kommuner, kollar in bostadsplane- ringen. I en kommun hade man delat upp ett nytt bostadsområde mellan sex olika byggherrar. Vartannat hus var hyresrätt, vartannat bostadsrätt, allt var jättefint tänkt. Och sedan får de små byggherrarna inte lån eftersom processen att komma igång tar för lång tid. Det slutar med att ett av de stora byggbolagen bygger, och så blir det bara bostadsrätter. Att snabba upp processen skulle leda till att det byggs snabbare, men också att det byggs mer blandat och att konkurrensen stärks.

Krävs åtgärder

I det nya bostadspolitiska programmet finns förstas också idéer om det befintliga bostadsbeståndet, bland annat miljonpro- grammet. Veronica Palm:

– Husen från rekordåren har nu stått i 40–50 år. Här krävs åtgärder. Idag finns inget statligt stöd för att underlätta re- novering av hyresrätter. Samtidigt finns det stora statliga stöd för att renovera landets villor.

– Hyresgästerna, som idag har första- handskontrakt i ett äldre hus, får med sin hyra betala hela renoveringen, byte av stammar, energisparande, byte av fönster. Vi har haft hyreshöjningar på 50–60 procent efter ombyggnad. Det är orim- ligt. Folk som har bott länge i sin bostad kan inte bo kvar. Det har vi sett många exempel på. Här krävs en förändring av de ekonomiska villkoren.

– Vi vill satsa på områdesförnyelse, energiomställningar, energisparlån, social omställning och kreditgarantier. Endast 20 procent av hyresrätterna är energi- anpassade. För det ROT-arbete, som behöver göras i hyresrätterna, utformar vi nu ett system som ger hyresrätten liknande villkor som det ägda boendet. Det handlar om stöd till områdesförny- else, kreditgarantier och energisparlån. Fastighetsägaren har ansvaret och vi vill ge ett stöd till seriösa fastighetsägare. Nödvändig renovering och energiomställ- ning av miljonprogramhus ska inte leda till chockhöjda hyror.

Svag bostadsminister

– ROT-avdraget för villor och bostadsrät- ter blir kvar. Vi tror att många av dem som äger sina bostäder nu är klara med alla skönhetsrenoveringar och är beredda att gå vidare med energianpassning, byta fönster, isolera tak, energismartare uppvärmning. Upprustning behövs även i villabeståndet, och staten har samma ansvar för att energianpassa oavsett ägarförhållande.

Som motspelare i den borgerliga reger- ingen har Veronica Palm kristdemokraten Stefan Attefall. Hans enda förslag för att minska bostadsbristen är att göra det förmånligare att hyra ut i andra hand:

– Det är uppenbart att regeringen har nedprioriterat bostadspolitiken och att Attefall har svagt inflytande. Inget blir gjort förrän man kopplar ihop bostads- politiken med den ekonomiska politiken. Det gör vi i vårt bostadspolitiska pro- gram. Det privata blir det politiska och bostadspolitiken, som förutsättning för ett starkare Sverige med fler jobb och hållbar tillväxt, kan bli en stor valfråga. ❀

Anna Hedh om den orättfärdiga handeln med människor:

Efterfrågan styr människohandeln

Att efterfrågan styr marknaden är något som vi ofta hör i ekonomiska sammanhang. Men hur blev människan en efterfrågad vara på den globala marknaden?

Nu tar EU ett steg närmare målet – att få bort efterfrågan på handel med människor.

TEXT: Anna Hedh FOTO: Lars Hagberg

Det har gått ett och ett halvt år sedan EUs medlemsländer fick en gemensam lagstiftning mot människohandel – Människohandelsdirektivet. Det är ett direktiv att vara stolt över.

Tyvärr fattades något. Direktivet innehåller inte åtgärder för att minska efterfrågan på sexuella tjänster. Människohandel är ett av de mest lönsamma brotten i världen, vilket hänger ihop med att det fortfarande finns stor efterfrågan på sexuella tjänster.

Lukrativ handel

I april 2013 ska Människohandelsdirektivet vara infört i medlemsstaternas lagstiftning. Ett viktigt steg på vägen, men vi är fortfarande långt ifrån målet – att få bort efterfrågan på handel med människor.

Att efterfrågan styr marknaden är något som vi ofta hör i ekonomiska sammanhang. Men hur blev människan en efterfrågad vara på den globala marknaden? Förklaringarna är många. Det globala samhället har gjort det lättare att förflytta sig över gränserna, men också att gränsöverskridande brott som människohandel ökat. Vi kan inte acceptera att människan ses som en vara. För det är precis det som sker. Människohandel är ett av de mest lukrativa brotten som finns. Orsakerna varierar, det kan röra sig om behov av billig arbetskraft, efterfrågan på sexuella tjänster eller mänskliga organ. En sak är gemensam – den styrs precis som andra typer av handel av efterfrågan.

I Sverige har sexköpslagen haft positiva effekter för minskad efterfrågan

Anna Hedh, EU-parlamentariker samt ordförande för S-kvinnor i Kalmar län.

på handel med människor för sexuella syften. Detta syns på statistiken. Nu behöver vi få andra länder att förstå att människohandel med sexuella ändamål existerar därför att det fortfarande finns efterfrågan på att köpa sex.

EU mot trafficking

EU arbetar från olika håll mot trafficking. Europarådet kom med sin konvention mot människohandel 2005 och satte samtidigt samman en expertgrupp, kallad GRETA. Gruppen ger ut årliga rapporter med statistik och förslag på åtgärder för att utrota människohandel.

»I Sverige har sexköpslagen haft positiva effekter för minskad efterfrågan på handel med människor för sexuella syften. Detta syns på statistiken.

Nu behöver vi få andra länder att förstå att människohandel med sexuella ändamål existerar därför att det fortfarande finns efterfrågan på att köpa sex.«

Men när GRETA presenterade sin senaste rapport i Bryssel nyligen blev jag tyvärr skeptisk. Man talade övervägande om en ökning av tvångsarbete. Något som inte stämmer överens med Europeiska Kommissionens senaste statistik. Här visar siffrorna att offer för människohandel utsatta för tvångsarbete minskat från 24 till 14 procent mellan 2008 och 2010.

Statistiken för människohandel med sexuella ändamål har samtidigt ökat från 70 till 76 procent. Det är en stor ökning på bara två år. Vad kommer att hända framöver om utvecklingen fortsätter åt samma håll?

Svårt att komma åt

En expert i GRETA-panelen menade att det är mycket lättare att minska efterfrågan på tvångsarbete än på prostitution. Argumentet var att eftersom alla inte köper sex är det svårt att komma åt efterfrågan. Däremot köper alla kläder, vilket gör det lättare att minska efterfrågan på tvångsarbete. Jag undrar bara, är det skäl nog att inte jobba stenhårt för att minska efterfrågan på alla typer av människohandel? Och om nu människohandel med sexuella syften ökat måste vi såklart fokusera ännu mer på att minska efterfrågan!

Europeiska Kommissionen har nyligen lagt fram en strategi. Den ska mellan 2012 och 2016 vara ett verktyg i arbetet mot människohandel och ett komplement till Människohandelsdirektivet. Strategin har fem fokusområden, varav ett är att förbättra det förebyggande arbetet.

Här är vår svenska sexköpslag ett lysande exempel. En artikel i Människohandelsdirektivet berör just det här. Kommissionen ska senast 6 april 2016 överlämna en rapport till Europaparlamentet och Ministerrådet, som ska visa vilken inverkan nationell lagstiftning som kriminaliserar sexköparen har på människohandel.

Vi vet redan att det finns färre offer för människohandel med sexuella ändamål i Sverige än i övriga Europa. Därför tror jag att vi i Sverige måste bli bättre på att få våra europeiska vänner att förstå vinsterna med en sexköpslag. Om vi kan ta gemensamma tag inom EUs gränser för att minska efterfrågan på människohandel kommer det att ge effekt.

Man brukar säga att vi är enade i mångfalden i EU. Varför inte enas om att minska efterfrågan på sexuella tjänster och i förlängningen minska antalet offer för människohandel? 🌸

VALSEGER ÖPPNAR FÖR ÖKAD JÄMSTÄLLDHET

För första gången svarar partisekreteraren och partiordföranden samtidigt och tillsammans på S-kvinnors hjärtefrågor: **Hur blir det med rätten till heltid? Och ska föräldraförsäkringen delas lika mellan föräldrarna.**

Morgonbris har svaren. Klipp ur och spara till partikongressen.

TEXT: Lena Näslund FOTO: Magnus Selander

När Stefan Löfven blir statsminister ska Försäkringskassan åter få uppdraget att arbeta för ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen.

1. Partikongressen beslutade:

»Barn har rätt till båda föräldrarna. För att öka jämställdheten i samhället behöver föräldraförsäkringen delas lika mellan föräldrarna. Som ett steg på vägen vill vi att föräldraförsäkringen delas i tre lika delar. En tredjedel för vardera vårdnadshavaren, och en tredjedel som båda vårdnadshavarna har möjlighet att ta ut.«

Är detta den linje som fortfarande gäller?

Stefan Löfven:

– Ja, självklart. Fortfarande tar kvinnorna ut 78 procent av föräldraförsäkringen, och den snedfördelningen hämmar allvarligt jämställdheten i arbetslivet. Det måste bli mycket bättre, och en tredelning är ett steg på vägen.

2. »Mammor och pappor ska dela lika på föräldraförsäkringen.«

Citatet är ur en intervju med dig i Expressen 27 juni 2012. Innebär detta att du på partikongressen kan ställa dig bakom förslag och motioner på en tudelning, 50/50?

– Det är vad kongressen beslutat. Målet är att föräldraförsäkringen ska delas lika.

Sedan måste man ha klart för sig att förändringarna måste ske i en sådan takt att de möter acceptans och därmed också blir verklighet. Det handlar både om politiskt ledarskap och opinionsbildning, och det är ju något socialdemokraterna har lyckats bra med genom åren.

3. Läget för kvinnor på arbetsmarknaden har fått de fackliga organisationerna att reagera. Såväl LO som TCO föreslår nu att fyra månader bör vikas för vardera föräldern i föräldraförsäkringen. Vad säger du?

– Socialdemokraterna har ju mer långtgående mål, men som ett första litet steg skulle det kunna vara en lösning. Exakt hur och när vi kan få igenom förbättringar för ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen får vi återkomma till.

4. Hur ska vi skapa en jämställd arbetsmarknad? Berätta om dina visioner!

– Jag har sett och lärt mig mycket under mina år ute på olika arbetsplatser.

Om man ska åstadkomma verklig förändring måste man arbeta målmedvetet och systematiskt. Det behövs en kombination av politiska beslut och enträget arbete, till exempel genom lönekartläggning och genomarbetade jämställdhetsplaner som man också ser till att följa och utvärdera.

– Om jag blir statsminister kommer jag återge Försäkringskassan uppdraget att aktivt arbeta för ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen.

– Dessutom kräver ett jämställt arbetsliv också att vi får en bättre jämställdhet i hemmen, att kvinnorna inte slits av dubbelarbete och att män tar ett större ansvar för att vara hemma när barnen är sjuka.

– Grundläggande är att det finns en medvetenhet om att problemen finns och hur de ser ut. Det är tyvärr en lång väg att gå, men socialdemokraterna har en stark vilja och fokus på att åstadkomma ett jämställt arbetsliv.

»Det är tyvärr vanligt med ofrivilliga deltider i kommuner och landsting, så många som jobbar i dessa sektorer är glada för att vi tar det här steget.«

1. Den 16 juni lovade du i en artikel i Svenska Dagbladet att senast 2014 ska alla S-styrda kommuner ge nyanställda erbjudande om heltid? Vilka var det som hörde av sig? Positivt/negativt?

Carin Jämtin:

– Det har varit mest positiva reaktioner. Det är tyvärr vanligt med ofrivilliga deltider i kommuner och landsting, så många som jobbar i dessa sektorer är glada för att vi tar det här steget. Några kommunpolitiker har undrat hur det rent praktiskt ska gå till, men det kommer vi att lösa.

– Jag tycker att det är viktigt att komma ihåg att Sverige och Europa står inför två viktiga utmaningar. Det ena är att tillväxten haltar och det andra är den demografiska utvecklingen. Genom att erbjuda fler rätt att arbeta heltid, bra arbetsmiljöer och säkra anställningsvillkor kan vi delvis möta utmaningarna.

2. Varför gäller förslaget inte alla anställda?

– Enligt vårt förslag ska alla anställda i kommuner och landsting erbjudas heltid.

Det är viktigt att den verksamhet som är politiskt styrd fungerar som ett föredöme i den här frågan.

Det är vårt sätt att ta arbetsgivaransvar. Vi hoppas att fler kommer att ta efter.

3. Detta ska genomföras årsskiftet 2013/2014 – vad händer om partikongressen säger nej?

– Tidigare kongresser har slagit fast att heltid ska vara en rättighet, så detta förslag ligger i linje med detta.

4. Finns det någon beräkning av vad detta kommer att kosta kommunerna?

– När S-styrda Nynäshamn tillsammans med Kommunal genomförde ett projekt kring heltid och trygga anställningar visade det sig att kommunen faktiskt sparade pengar på att erbjuda fler heltider. Sjukfrånvaron minskade och kostnaderna för övertid minskade. Rätt utfört är det här alltså en bra affär, både för arbetstagare och arbetsgivare. ✿

Carin Jämtin vill nu ge alla anställda rätt till heltid och pekar på Nynäshamn som en bra förebild.

S-kvinnor i Kurdistan:

DRIVER PROJEKT MOT HEDERSVÅLD OCH FÖR KVINNORS INFLYTANDE

– Det var en stor upplevelse att få träffa kvinnorna i organisationen Selis och att dessutom få berätta om hur vi i Kristinehamn arbetar för kvinnofrid. Mest frågor fick jag när jag berättade om krismottagningen för män och hur vi försöker hjälpa våldsbenägna män.

Det säger Inga-Lill Röhr, ordförande för S-kvinnor i Värmland och sammanställande i förbundets arbetsgrupp för kvinnofrid och barnfrid.

TEXT: Lena Näslund FOTO: Inga-Lill Rhör

Inga-Lill Röhr besökte Selis tillsammans med Anne Ludvigsson, som är förbundets projektledare, och två medarbetare från Palmecentret.

Bakgrunden är att S-kvinnor sedan 2007 bedriver ett projekt för kvinnofrid i staden Batman i östra Turkiet. Projektet ska stödja den lokala organisationen Selis, som arbetar med att stärka kvinnor som utsätts för hedersrelaterat våld. S-kvinnor ser hedersrelaterat våld som ett gemensamt problem i Turkiet och i Sverige och vill bidra med stöd och kompetens.

Selis är en enskild organisation. Den startades av Batmans kommun, men har numera en självständig ställning. Verksamheten inriktar sig på rådgivning och samtal till kvinnor som söker sig till

centret. Målgruppen är kvinnor i åldrarna 15–65 år, men även barn som sett misshandel i hemmet får hjälp.

Omtyckt borgmästare

Batmans borgmästare, Gulistan Akel, är också projektledare för Selisprojektet. Anne Ludvigsson säger:

– Vi är stolta över att Gulistan, ung småbarnsmamma, innehar denna position. Hon är en mycket omtyckt borgmästare och det märks att hon också är uppskattad som ledare i kommunhuset.

I kommunvalet 2009 valdes Gulistan till andre vice borgmästare, men både borgmästaren och vice borgmästaren är åtalade och fängslade för att bland annat ha spridit kommuninformation på kurdiska.

Detta ses som hot mot konstitutionen och därmed den turkiska staten.

Selis arbetar med hjälp och information i samband med hedersmord, men även med läs- och skrivutbildning samt psykologhjälp. Organisationen erbjuder kurser om kvinnors hälsa och reproduktiv hälsa.

Inga-Lill Röhr är lite tagen av sina upplevelser och nya erfarenheter. Hon har aldrig tidigare fått tillfälle att bidra med kunskaper och erfarenheter i ett biståndsprojekt:

– Det kom många intresserade kvinnor till våra möten och seminarier och vi lärde av varandra. Flest kvinnor kom till ett föredrag av en ung kvinnlig läkare. Hon arbetar med familjeplanering, preventivmedelsrådgivning, graviditeter och

Seminarium på kommunhuset i Selis. Många kvinnor kom för att lyssna till en ung kvinnlig läkare som arbetar med familjeplanering, preventivmedelsrådgivning och barnafödande.

Besöket i den kurdiska delen av Turkiet varade i fyra dagar. Gruppen från Sverige mötte en annan kultur och en tuff miljö för kvinnor. »Det kom många intresserade kvinnor till våra möten och seminarier och vi lärde av varandra«, berättar Inga-Lill Röhr, här på bild (till vänster) med Remziye Tural, Labor Women och Anne Ludvigsson (till höger).

barnafödande. Alla deltagare fick varsin kasse med prover på sanitetsvaror.

– Kvinnorna var enormt vetgiriga och ställde frågor om allt. Jag förstår bättre nu att projekt som vårt kan bidra till att kvinnor får större frihet. Vi kan stärka deras självständighet och oberoende genom nya kunskaper och stöd till verksamhet som ger arbete och inkomster.

Bekämpa våldet

Inga-Lill Röhr talade på ett av seminarierna och berättade om hur man hemma i Kristinehamn arbetar för att hjälpa kvinnor som utsätts för våld:

– Våld och övergrepp mot kvinnor finns överallt och jag kände att vi som kom från Sverige och kvinnorna som

deltog i mötet hade samma behov av att bekämpa våldet.

Besöket i den kurdiska delen av Turkiet varade i fyra dagar. Gruppen från Sverige mötte en annan kultur och en tuff miljö för kvinnor:

– Jag såg inte en enda kvinna som arbetade på något hotell eller någon turistattraktion. Överallt var det män. Vanligen är det kvinnor som knyter mattor, men vi fick bara träffa män. Här hemma misströstar vi om framtiden för jämställdheten, men genom vårt projekt i Selia har jag lärt mig att våra erfarenheter av jämställdhetsarbete är väl värda att spridas. Andra kvinnor, som är mer utsatta än vi är, kan ha nytta av det som vi redan har varit med om. ✿

Så här arbetar S-kvinnor med sina biståndprojekt

Utgångspunkten för alla S-kvinnors projekt är att det är kvinnorna själva som ska utforma projekten. De vet bäst vilka behoven är. När man satsar på kvinnor, kommer kvinnornas förbättrade livssituation hela familjen till del. Barnen får utbildning, familjens kostvanor förbättras liksom hälsotillståndet.

S-kvinnor driver internationella kvinnoinriktade projekt på klubbar distrikt och förbund. Det handlar om allt från insamlingsverksamhet, informationsinsatser och namninsamlingar till stora projekt som löper på flera år.

De projekt som S-kvinnor genomför med stöd av Sida och Olof Palmes Internationella Centrum är av två slag, antingen 90/10-projekt eller partistödsprojekt.

I ett 90/10 projekt finansieras 90 procent av kostnaderna av Sida och de resterande tio procenten är en egeninsats som S-kvinnor själva står för.

Partistödsprojekten ska stödja framväxten av demokrati. Här krävs ingen egenfinansiering. Förbund, distrikt och klubbar har därmed unika möjligheter att engagera sig internationellt utan att det innebär en ekonomisk börda.

Kvinnokryss

Kerstin Hesselgren

1872–1962. Kerstin Hesselgren var Sveriges första bostadsinspektris och den första kvinnan som valdes till riksdagens första kammare. Kerstin Hesselgren var en liberal politiker. 1922-1923 representerade hon Liberala samlingspartiet i riksdagen, 1924-1934 och början av 1937 var hon frisinnad vilde och 1938-1944 var hon ledamot för folkpartiet. 1939-1944 var hon vice ordförande i andra lagutskottet i riksdagen, vilket gjorde henne till den första kvinnan i ett utskottspresidium i Sveriges Riksdag. Kerstin Hesselgren arbetade främst med socialpolitik i riksdagen. Hon var rikskänd redan innan hon blev politiker och väckte stor uppmärksamhet när hon förde in nya frågor på riksdagens bord. Hon drev frågor som utbildning för kvinnor, kvinnors rätt till statliga tjänster och med lika lön som män.

FOTO: ARBETARBEDELSENS ARKIV

				GYLTA		ÖVERFÖRA		NORNA			LÄRAN		HARV		MAKLIG
				UNDERSÖKAS											OFÖRSONLIGT
											SLÄKT				
											TRAVAR				
				LUSING											ENERGI
				GUSTAV MED DAG I NOVEMBER											
				500				DEN BÖRJAR SOM GNET							
								TÅTAS							
				SVAREN											VINST
				PELAR-GÅNGAR											
FÖRBUND				FEGT										RÄCKA	
				BARNMAT											
VÅGSPEL								FÖREFALLER					NYHETSBYRÅ		
								BILSTALL					DREV GAMLA FORDON		
FÅGEL				FABELN								FÖRSTA BOKEN			VERKTYG
KLARGÖRAS				HARMONI								ERFARENHET			
											UTFÖRSÄLJNINGAR				
										VITTJA					KEY
ÄTBARA BLOMMOR				SKA IN I UGNEN											
ÖKAR KOMMERSEN	LITEN PENG			KNIXADE				HELLSVIK					STÄMMA		
								BRUGD							
													BANKA		
													ITU		
FILTRERA										JAKOBS FRU				BUSKE	
FÖRE EU								JOULE		BANG					

Vinn!

Vinnare av förra numrets korsord:

Laila Ahlgren, Vetlanda.

KORSORDSKONSTRUKTÖR: MARIJA KOIVISTO

Skicka in din lösning senast den 22 januari 2013 till: S-kvinnor, Box 70458, 107 26 Stockholm. Märk kuvertet med »Kvinnokrysset«. Den först öppnade rätta lösningen vinner ett vackert halsband designat av Helena Berggren.

Ann Linde rapporterar från kvinnligt toppmöte

Både under krigen och efter dem har kvinnorna på Balkan haft en avgörande roll. De har varit offer och de har kämpat med uppbyggnaden. Nu har 200 kvinnor på ett internationellt toppmöte tagit fram ett program för kvinnors inflytande i Kosovo och på Balkan. Ann Linde, socialdemokraternas internationella sekreterare, var en av de sex kvinnor som skrev programmet.

Nu berättar hon själv i Morgonbris.

TEXT: Ann Linde TEXT: Kosovo Womens Summit

Ann Linde och Kosovos president Atifete Jahjaga. Hon är den första kvinnan som blivit president på Balkan, och med sina 37 år är hon dessutom Europas yngsta president. Nu vill hon sätta jämställdhet högt på den politiska dagordningen.

Kosovos president, Atifete Jahjaga, är enastående på flera olika sätt; hon är kvinna, 37 år och hon har varit nästhögste polischef med generalmajors rang i ett av Europas mest konfliktdrabbade länder. Det var hon som tog initiativet till det internationella toppmöte för kvinnor som hölls i Kosovo i oktober. Över 200 kvinnor samlades, främst från länderna på Balkan, men också ett tjugotal från Europa, några från Mellanöstern, USA och Kanada.

– Toppmötet ska hedra generationer kvinnor i regionen vars offer för att bygga en bättre framtid alltid skall bli ihågkomna och fungera som en inspiration för dem som för närvarande är i spetsen för de positiva förändringar som sveper

över regionen, sa presidenten i sitt inledningstal. I början och slutet på 1990-talet härjade krigen på Balkan som värst.

Massvåldtäkter på kvinnor i Bosnien, de etniska rensningarna och NATOs bombningar har lämnat djupa spår hos Balkans folk. Kosovo blev en självständig stat 2008, men inte förrän i september i år upphörde den »övervakade självständighet« som 23 länder haft över Kosovo som en del i fredsplanen från fd finske presidenten Ahtisaari.

Högst på dagordningen

Både under och efter krigen har kvinnorna haft en avgörande roll. De har både varit offer och kämpat med uppbyggnaden av samhället. Nu vill president Jahjaga sätta kvinnors roll i samhället och jämställdhet högst på dagordningen.

Det är första gången någonsin ett kvinnotoppmöte på den här nivån hålls i regionen. Och det var inga lätta ämnen som diskuterades i paneler och plenum-sessioner. Toppmötet arbetade med sex olika områden:

– Öka kvinnors ekonomiska styrka. Här diskuterades hur kvinnors ekonomiska ställning och oberoende ska stärkas, hur utbildning, deltagande i näringslivet och kvinnor på ledande befattningar i företag kan främjas. Här bidrog jag med en typisk svensk, socialdemokratisk syn på saken: Hur man organiserar välfärden i ett samhälle, med dagis och äldreomsorg, spelar stor roll för kvinnors möjligheter på arbetsmarknaden. Det väckte en del diskussion, men kom in i slutdokumentet med toppmötets rekommendationer.

PRISTINA

och hur till och med hon ofta fått kämpa mot fördomar mot kvinnliga topppolitiker.

– Reformering av säkerhetssektorerna, som militär och polis.

Till toppmötet kom världens första kvinnliga försvarsminister Elisabeth Rehn, Finland, NA-

TOs första kvinnliga försvarsminister Kim Campbell och Bulgariens vice försvarsminister Avgustina Tzetkova.

Här handlade det både om hur man kan använda FNs resolution 1325 om kvinnor i fredsoperationer, och kvinnors roll i militära och polisiära organisationer.

En mycket viktig fråga var att erkänna brotten och kompensera kvinnor som blivit offer för våldtäkter i krigen.

– Säkerhet och rättvisa. Våld mot kvinnor i hemmet, avskaffa straffrihet för våld mot kvinnor, utbilda poliser och rättsväsende i kvinnorelaterade brott, trafficking och ett bredare säkerhetsbegrepp var frågor som behandlades.

– Antikorrupktion. Korrupktion äter sönder ett samhälle inifrån. Tyvärr är korrupktionen utbredd i många länder, inte minst på Balkan. Kvinnor använder välfärds-tjänster mest, där är korrupktionen

mest utbredd, alltså drabbar det kvinnor värst.

– Äganderätt och tillgång till ekonomiska resurser. Det här är ett problem som är oerhört stort i många länder. Kvinnor har inte samma rättigheter att äga sin bostad som män har, inte samma rätt att ärva, inte samma rätt att låna pengar.

En kvinna som var bankchef berättade att hennes bank numera kräver att när en gift man tar ett lån på sitt hus, kräver de att hustrun ska vara med och skriva under ansökan. En åtgärd som fått vild-sint aggressiva reaktioner från männen.

Global inspiration

President Jahjaga hade i förväg skrivit till sex kvinnor och bett om hjälp att ta fram ett slutdokument med rekommendationer, som kunde användas främst i regionen, men också tjäna som inspiration globalt. Ann Linde var en av dessa kvinnor:

– Jag jobbade hårt tillsammans med Kosovos EU-minister Vlora Citaku, Bulgariens fd EU-kommissionär och EU-minister Meglena Kuneva, fd partiledaren för Kanadas (s)-parti NDP Audrey McLaughlin, presidentens rättsliga rådgivare Ariana Qosaj-Mustafa och Carla Koppel som är jämställdhetsansvarig på USAID (amerikanska SIDA).

– Det var otroligt inspirerande att få chansen att arbeta med en så erfaren, kunnig och kreativ grupp kvinnor. Min förhoppning är att det hålls fler kvinnotoppmöten, som lyfter fram kvinnors rättigheter och jämställdhet, på olika platser i världen. Svenska socialdemokratiska kvinnor har alltid sin givna plats i sådana sammanhang. ✨

– Hur kan man röja undan hinder för kvinnor politiska deltagande? I Kosovo har man visserligen en kvinnlig president, men bara tre kvinnor av nitton

ministrar i regeringen, ingen av de 36 vice ministrarna är kvinna och ingen borgmästare. Här blev vi alla inspirerade av Madeleine Albright, som berättade om egna erfarenheter av att vara kvinna i den absoluta politiska toppen,

Till toppmötet i Pristina kom världens första kvinnliga försvarsminister Elisabeth Rehn, Finland, NATOs första kvinnliga försvarsminister Kim Campbell och Bulgariens vice försvarsminister Avgustina Tzetkova. Mötet ställde sig helt bakom FNs resolution 1325, som handlar om makt åt kvinnor i fredsprocesser.

Slutdeklarationen kan läsas på

<http://kosovowomenssummit.org/wp-content/uploads/2012/09/Eng-Pristina-Principles-Finall.pdf>

»Den dag jag blir fri«

av Lawen Mohtadis

Natur & Kultur

Katarina Taikon

En av Sveriges viktigaste frihetskämpar

Som boende på Södermalm promenerar jag ofta utmed Hornstulls Strand. Där under Årstabron, precis vid brofästet, ligger ett litet hus som alltid har kittlat min nyfikenhet. Huset tycks ha överlevt stadens modernisering där det stoiskt står kvar trots tidens framfart som så tydligt symboliseras av de framsusande tågen som susar förbi ovanför husets tak. Det är Molitors malmgård från början av 1700-talet som hamnat i skuggan av två Årstabroar. Jag har nu läst att en av Sveriges viktigaste frihetskämpar bodde i huset som tonåring, Katarina Taikon.

Katarina Taikon födde läsintresset hos många av oss barn under 70-talet med sina självbiografiska böcker om Katitzi. Katitzis vedermödor med lägerliv, rasism, våld och fattigdom kan man återuppleva i Lawen Mohtadis biografi över Katarina Taikon, »Den dag jag blir fri«. I boken får vi också läsa om vuxna Katarina som kämpade för romernas rättigheter, krävde alla barns rätt till skolgång och träffade fredspristagaren Martin Luther King. Men beskrivningen är ändå på ett ytligt plan, Mohtadi lyckas inte riktigt porträttera människan Katarina Taikon

eller komma in under skinnet på henne.

Desto bättre har Mohtadi lyckats med arbetet i sitt grundliga grävande i arkiven och ger en historisk beskrivning av familjen Taikons etablering i landet. Man får en beskrivning av romers livsvillkor i det moderna Sverige med myndighetspersoners fördomar och avoga inställning till romer, kommuner som körde bort familjerna och vägrade ta emot de romska barnen i skolan.

Romerna diskriminerades lagligt

på etniska grunder och begränsades i sin rörelsefrihet genom att förvägras in- och utvandring under årtionden i Sverige. Boken ger ändå hopp om den enskilda människan då Mohtadi även beskriver medmänniskors medmännsk-

lighet och engagemang. Där finns läraren som i hemlighet undervisade barnen och kvinnan som lånade ut sitt badrum med rinnande vatten.

Grävandet i arkiven innebär också en insikt om det svenska samhällets och det politiska etablissemangets idéer om rashygien, vilket innefattade även högt uppsatta socialdemokratiska politiker.

FOTO: LENA NÄSLUND

Irmeli Krans

polis och skribent i Morgonbris.

Dessvärre är vi inte förskonade från dessa rasistiska idéer än idag. Istället brer antiziganismen tillsammans med homofobin ut sig runtom i Europa och får ett starkare fäste. Rasismen är en del av vår vardag i Sverige även om vi, liksom då, inte vill vidkänna den.

Vid en tjänsteresa med kollegor nere i Europa för några år sedan åkte vi med en inhemsk guide som berättade om städer och bostadsområden vi passerade utmed järnvägen. Ett nedgånget bostadsområde med tvätt hängandes ut genom fönstren i en förort nämnde han inte varpå jag nyfiket frågade vilka som bodde där. Guiden hävdade att där bor »ingen«. Jag insisterade och pekade på tvätten och då sa han: »Jaså, det där är bara zigenare...«.

I ett Europa där romer förringas till ingen och saknar värde ingår även Sverige. När Lawen Mohtadis biografi om Katarina Taikon släpptes sa EU-ministern Birgitta Ohlsson att varje land i Europa behöver sin egen Katitzi.

Katarina Taikon var en eldsjäl som stred för alla barns rätt till skolgång och engagerade sig i utvisningsärenden. Liksom andra eldsjälar dränerades hon på sin energi vid kompakt motstånd och drog sig undan offentligheten. Vem är vår Katitzi i Sverige idag? Vem orkar vara en Katitzi idag? ❀

Nina Björk gör upp med konsumtionssamhället:

»Ständig tillväxt i motsats till jordens överlevnad«

Nina Björk går i sin nya bok »Lyckliga i alla sina dagar – Om pengars och människors värde« till storms mot konsumtionssamhället. Det skulle behövas tre nya jordklot om alla människor levde som medelvensken eller fem om alla levde som medelamerikanen. Vi har bara ett och därför är ökad tillväxt och konsumtion ett hot mot mänskligheten.

Björk konstaterar krasst att vår ekonomi vilar på en mänsklig plikt att drömma om och begära varor, tjänster och service. Vi lär oss den plikten på tusen sätt bara genom att leva i den här kulturen. Ekonomin har tagit sig makten att forma oss, våra privata liv och våra drömmar. Idag lägger företagen i Sverige ut 60 miljarder varje år på marknadsföring. Reklamen talar aldrig bara om produkterna utan också om kärlek, uppskattning och gemenskap.

Varufetischism kallar Björk detta – att tron på att saker är en väg till mänskliga egenskaper och att drömmar kan besannas om jag köper de rätta produkterna. Reklamen är så effektiv menar hon, för den arbetar genom oss utan att vi märker det.

Så vad händer i detta starkt marknadsorienterade samhälle? Politiken ses som problemet och marknaden som lösningen. Alltså får politiken marknadsanpassa sig. Välfärden privatiseras och säljs ut. Nina Björk ser valrörelsen 2010 som ett avsked till den politiska människan, som tänker solidariskt och vill ha gemensamma lösningar. Valet handlade inte om ett val mellan olika idéer om hur ett bra samhälle ska se ut, utan om privata kalkyler för den egna plånboken. Hon kritiserar Mona Sahlins avskedstal, där hon beklagar att hon inte fört den politik som väljarna efterfrågat. Politik är inte

längre visioner konstaterar Björk, utan en kalkyl för flest röster.

Vad vill då Björk med sin bok? Hon vill att vi ska börja föra en diskussion i kvalitativa termer. Vilka behov ska vi mätta? Vilka ska vi ignorera? Vårt moderna teknifierade samhälle har frigjort massor med tid och arbetskraft, men den fria tiden ses som ett hot. Då måste vi skapa arbeten, men inte det som behöver utföras utan det som ger vinst. Det är det kapitalistiska systemets hela idé. Då blir allt arbete som inte avlönas en förlust. Efter de hushållsnära tjänsterna väntar de personliga menar Björk, till exempel allt som rör kroppen görs till avlönat arbete. Marknaden tvekar inte inför detta.

Men så behöver det inte bli. Björk hänvisar till André Gorz: man behöver inte arbeta mer och producera mer för att leva bättre. Vi kan göra en bättre fördelning av det arbete som är nödvändigt och av de rikedomar som följer. Till det krävs ett helt annat samhälle.

Björk menar att idag visar alla fakta att ständig tillväxt står i motsats till jordens överlevnad, å andra sidan när tillväxten

uteblir drabbas människor direkt genom arbetslöshet och fattigdom, vilket visar att systemet är ohållbart. Vi behöver ett annat. Men – vi vet alla svaret, säger Björk, vi feminister som drömt utopiska drömmar. Det är omöjligt! Fördelningen av möjligt – omöjligt följer en strikt linje, där politiska förändringar är omöjliga, medan privata förändringar är möjliga.

Björk passar också på att ge en släng åt de feminister som försvarar den manliga modellen av föräldraliv och anser att de går vilse i en ekonomistisk logik, där bara de ekonomiska värdena erkänns. Hon sticker ut hakan och frågar sig/oss om vi önskar en värld där alla väljer jobb framför barn. Hon gör det inte.

Det är en spännande och angelägen bok som Nina Björk skrivit. Hon använder skickligt Disneys figurer för att avslöja våra fäfänga drömmar om personlig lycka genom mer konsumtion. Hon vågar skriva om kärlek som politik och kärlek som utopi. Hon öppnar läsarens ögon för vad vi är på väg att förlora om vi inte tar upp kampen. »Tro dem inte när de säger att utopin om en rättvis värld är farlig. Den är motsatsen. Den är hopp.« ❀

»Lyckliga i alla sina dagar«

Av Nina Björk

Wahlström & Widstrand

FOTO: ELLINOR COLLIN

Maj-Inger Klingvall

har varit social- och biståndsminister samt ambassadör i Mocambique. Nu är hon skribent i Morgonbris.

»Livfjädrar – kvinnornas Sandviken«

Redaktörer: Anna Jörgensdotter,
Helene Rådberg och Carolina Thorell
Sandvikens kommun

En bok för alla

Om Sandvikens kvinnor

Det fanns en tid när man fick leta länge och djupt i bibliotekens hyllor för att hitta böcker om kvinnor. Så är det inte längre, nu kommer de i rad, som pärlor på en tråd, intressanta och läsvärda. Böcker som låter kvinnors liv och röster bli hörda. »Livfjädrar« är en sådan bok – Sandvikens kommun och alla dess invånare är bara att gratulera.

Det är Anna Jörgensdotter, Helene Rådberg och Carolina Thorell som har gjort ett ambitiöst arbete, en fyllig dokumentation om Sandvikens kvinnor från 1862 och fram till i dag. Fascinerande!

Vi får veta hur det gick till på Tvättinrättningen, på BB, på den Socialdemokratiska Kvinnoklubben, Husmodersföreningen och Kvinnogillet.

Konsums Kvinnogillen har gjort en storartad insats i det tysta för jämlikhet och för att kvinnor ska få ett bättre liv. Kvinnogillet dräkt till exempel togs fram för att kvinnor skulle kunna åka iväg på kurser och möten på Vår

Gård. Alla hade nämligen inte så hela kläder så det var möjligt för dem att resa iväg med anständighet – då fick de låna Kvinnogillet dräkt och självförtroendet kunde växa.

Det fanns till och med särskilda Flickveckor på Vår Gård i Stockholm dit man kunde sända sina unga flickor så de också tidigt kunde få en gedigen kunskap om konsumenternas krav och rättigheter.

Solidariteten med andra länders kvinnor växte också ur Gillena. Vi-Skogen är ett exempel på detta.

Utbildningstörsten hos kvinnorna var stor och kursverksamheten ökade hela tiden. Under andra världskriget blev den sociala verksamheten viktig igen. Syföreningarna, som förut arbetat för föreningens gemenskap, började nu producera kläder och annat som gick till våra grannländer som drabbats av kriget. Man tog fadderbarn och samlade in pengar.

Det är med sorg som man läser slutet på det kapitlet

– för vart tog det vägen alltihop? Hur kunde Kooperationen urarta så fruktansvärt så att det blev det penningens tempel som vi ser i dag i våra köpcentra? Vad hände med kunskapstörsten och solidariteten?

Men boken om Sandvikens kvinnor är inte bara berättelser om hur det var förr. Det finns många intervjuer med kvinnor i dag. En av dem är Seve Hajo från Kamishli i Kurdistan. Hon är född 1962. Hon kom först till Alfta och fick sitt första jobb efter bara ett år. Hon hjälpte invandrarbarn med läxorna. Hon har fortbildat sig ända sedan hon kom till Sverige och arbetar nu som hemspråkslärare. I arabiska! Eftersom det kurdiska språket var förbjudet att studera så har hon bättre kunskaper i arabiska än i sitt eget modersmål.

»Livfjädrar« är en bok man gärna fastnar i och man blir berörd.

Kommunen har satsat ungefär en miljon på detta kvinnoprojekt.

En förebild för andra kommuner. Sandviken fyller 150 år i år och »Livfjädrar« är en del av firandet – det är bara att säga GRATIS från djupet av mitt hjärta! ❀

Yvonne Gröning,
författare och skribent i Morgonbris.

FOTO: MATS GRÖNING

»När döden kom till Pemberley«

Av P D James
Wahlström & Widstrand

Årets julklapp av P D James

Deckare ger oss fortsättningen på klassikern »Stolthet och fördom«

För alla som älskar Jane Austen och hennes roman »Stolthet och fördom« finns det nu ett absolut måste. En bok att sätta i topp på önskelistan i jul: »När döden kom till Pemberley«. Författare är deckardrottningen P D James.

»När döden kom till Pemberley« är en direkt fortsättning på »Stolthet och fördom«. Elisabeth och hennes man, mr Darcy, har varit gifta i sex år, de har två söner och de bor i hans ärvda familjegods – Pemberley. Elisabeths älskade syster, Jane, är gift med sin mr Bingley och mellan familjerna finns kärlek och förtroende.

Elisabeths mest udda syster, Lydia, är gift med mr Wickham. Redan i ursprungsromanen är han en lycksökare. Nu är han hjälte från irländska kriget, men kan inte behålla ett enda jobb och kan inte försörja sin hustru. När mordet inträffar – för det är ju en deckare det handlar om – blir han misstänkt och häktad. Hur han klarar sig ur den härvan är något som läsaren själv måste erfara. Jag vill inte berätta. Men att mr Darcy och Elisabeth finns med i bilden är självklart.

»När döden kom till Pemberley« är en perfekt fortsättning på 1800-talsromanen »Stolthet och fördom«. Alla som har sett TV-serierna, filmerna och som har läst boken

kommer rakt in i handlingen. Man vet vilka som är onda och vilka som är goda, vilka som skvallrar och ställer till det och framförallt – man vet hur huvudpersonerna tänker och kan förväntas agera.

Av en tillfällighet läste jag den engelska utgåvan av boken samtidigt som jag – för andra eller tredje gången – lyssnade till »Stolthet och fördom« i talboksformat. Och en känsla av tillfredsställelse uppstod. Det var härligt att få veta hur Jane Austens skapade figurer fortsatte att leva sina liv. Det var som om P D James hade skrivit boken man alltid väntat på. Och jag är övertygad om Jane Austen hade varit tillfreds med uppföljningen.

P D James har hittat ett språk som är perfekt tidsenligt, man känner igen Elisabeths makalösa retorik och tankegångar. Och man undrar över hur en flicka/kvinna som inte har gått i skolan utan har fått sin utbildning hemma kan uttrycka sig med sådan finess och takt. Översättaren Ulla Danielsson har gjort ett lysande jobb, och

hon har fångat tonen hos både Jane Austen och P D James.

Jane Austens Elisabeth är ingen feminist, inte heller särskilt intresserad av social utjämning mellan klasserna. Patriarkatet regerar, och vare sig överklassen, de arbetande klasserna eller Elisabeths tjänstefolk vill ändra på den saken. På den punkten ändras inget i P D James deckare. Men i »fortsättningsromanen« har både Elisabeth och hennes mr Darcy fått mer utmejslade personligheter. I »Stolthet och fördom« är han arrogant och stel. Nu förklaras det delvis med blyghet och osäkerhet. Elisabeth är inte riktigt så oskuldsfull som hon är hos Jane Austen, och den utlevande mr Wickham har troligen en olycklig barndom som nutidens terapeuter skulle kunna använda som förklaring till hans uppförande.

Jag är övertygad om att Jane Austen gärna skulle ha träffat P D James. Möjligen skulle hon ha haft ett krav på förbättring. Elisabeth är den dominerande personligheten i »Stolthet och fördom«. Men i »När döden kom till Pemberley« är det mr Darcy som har huvudrollen. Med tanke på att det är en roman utgiven på 2000-talet är jag beredd att hålla med Jane Austen. Den kloka Elisabeth borde haft mer att säga till om. ❀

FOTO: ELLINOR COLLIN

Lena Näslund,
redaktör för
Morgonbris

»Stämningen på kursen är på topp från början. Bara okända ansikten för mig, men en varm känsla gör att nervositeten lägger sig. Alla verkar väldigt engagerade och peppade för kursen och dess innehåll.«

Helena Smith, SSU-ombudsman från Eskilstuna, deltog i den första kursen med Alva Myrdalacademin. Tillsammans med 37 andra kvinnor diskuterade hon fred och feminism,

Detta är hennes dagbok.

En
SSUares
dagbok

Ett helt rum med smarta, fantastiska kvinnor Som vi kommer att växa...!

23 augusti

Kunskap berikar. Det är den inspirerande grunden för den akademi som bär Alva Myrdals namn och som har sitt säte på Marieborgs Folkhögskola.

Vi ska vara här i tre dagar. Första temat är Internationell politik, och kvinnors ställning under krig, flykt och fred. Lena Sommestad inleder och frågar: »Var finns de frågorna idag? Om de inte finns på dagordningen, diskuteras eller forskas kring – hur ska de då kunna bli praktisk handling?«

I slutet av första dagen uppmanar kursledaren och S-kvinnan Anna Schönbeck: »Tänk på vad ni vill lära er, vilka frågor ni vill ha svar på!«

Var ska jag börja? Det som engagerar mig mycket är hur vi ska ta emot kvinnor som kommer till Sverige som flyktingar, men jag vill även lära mer om genusperspektiv. Man måste ha kunskap för att få upp frågan på dagordningen.

I morgon börjar vi med Kvinnors migration. Det blir spännande! Ett helt rum fullt med smarta, fantastiska kvinnor. Som vi kommer att växa...! Och sen, sen kanske vi kan lyckas skapa en ny värld.

24 augusti

Migration, integration, rasism. Jag blir frustrerad över hur mycket det finns att ta tag i.

Vi startar med »den demografiska utvecklingens konsekvenser för samhällets utveckling«, och fortsätter med en workshop om nya mönster och utmaningar i den globala migrationen. Lisa Pelling inleder. Under grupparbetet fick vi rollen av anhöriginvandrare. Hur skulle vi vilja underlätta migrationen till Sverige? Alla slogs av komplexiteten. Hur ser behoven ut om du är en farmor

eller ett barn som kommer som anhörig? Hur är det när barnet kommer först? Vilka villkor finns för kärleks- och giftermålsinvandring?

Jennie K Larsson, Linköpings universitet, analyserar den nya integrationspolitiken som antagits under den borgerliga regeringen. Hur ser konsekvenserna ut

i skärningspunkten mellan klass, kön och etnicitet? Där kan man verkligen prata om en diskursiv förskjutning. RUT och ROT har gått från att vara en »reform för den svenska medelklassen« till att handla om »att skapa jobb för lågutbildade invandrare«. Som Reinfeldt säger.

Behovet av att kategorisera blir påtagligt under dagen. Som Mariam Osman Sherifay, ordförande i Centrum mot Rasism, påpekar: »Det sker en ständig rasifiering och etnifiering av problemen i Sverige. Varför har vi ett språkbruk med begrepp som andra generationens invandrare, och var går i så fall gränsen mellan dem och alla andra?«

Dagen avslutas med Yvonne Hirdman, Alva och brasa. Tema: Feminist i världen.

Helena Smith, SSU, skriver dagbok från den första kursen i Alva Myrdalacademin.

FOTO: ANNICA JOHANSSON

Maj-Britt Theorin var en av föreläsarna när kursen diskuterade frågor om fred och nedrustning. Här på bild med Amel Grani, professor på University of Manouba i Tunisien (till vänster) som föreläste om den tunisiska kvinnorörelsen.

25 augusti

Det jag vill få fram mest är egentligen alla diskussioner mellan deltagarna på kursen. Alla pauser, kafferaster, luncher och kvällar där vi lyssnar och diskuterar; SFI-undervisning, sommarstugor, sexualitet som politiska frågor. Insikter från olika länder och olika professioner. För vad är väl lärdom mer än det vi tar med oss och utväxlar med varandra?

Tre föreläsare sjuka. Lena Sommestad kom till vår räddning och gav en historisk tillbakablick över feminism i rörelse och kvinnorörelsens historia. Jag tänkte främst på skillnaden i utvecklingen i olika länder, vilka strategier kvinnorna använt och hur just vissa händelser har drivit fram utvecklingen i Sverige.

Anne Ludvigsson följde upp och berättade om S-kvinnors projekt i Turkiet.

På temat »Internationell kvinnorörelse« lyssnade vi till Amel Grami, professor på University of Manouba i Tunisien. Hon berättade om den tunisiska kvinnorörelsen och de frågor som den driver. Frågor om deltagande på egna villkor i politiken, men också om motsättningen till selafistiska grupper, som använder våld och trakasserier mot kvinnor och intellektuella för att genomföra sin politik. Det kan sammanfattas med citatet »Det är en hegemonisk kultur och en hegemonisk manlighet. Därför behöver vi en ny revolution i Tunisien.«

Hela dagen fick vi inblickar i den kvinnokamp som pågår, men den mest känsloladdade delen var filmen om Margot Wallströms arbete som FN:s särskilda sändebud mot sexuellt våld i krig. Våldtäkt som vapen är en verklighet som alltför många kvinnor lever i. När kriget slutar fortsätter ett krig i fredstid, som inte har tagits på allvar utan pågår i tystnad och förövarna undgår straff.

26 augusti

Sista dagen av Alva Myrdal-akademin. Nu ska säcken knytas ihop. Vi ska diskutera fred och nedrustning, och den viktiga frågan om kvinnors ställning i fredsprocesser. När vi lämnar kursen ska vi vara fyllda med idéer om vad vi kan göra. När jag hör Lena prata om S-kvinnors internationella arbete eller Åsa om arbetet i Försvarsutskottet känner jag att jag hämtar in mycket kunskap på ett område som jag inte har haft så bra koll på.

Funderingarna är många. Att fredsfrågor berör men är svåra att ta i går inte att ta miste på.

Maj-Britt Theorin informerar om Operation 1325, som arbetar aktivt med FN-resolutionen 1325. Den ska säkerställa kvinnors plats i fredsprocesser och politiska processer. Då måste det finnas en samsyn som tydligt markerar att brott mot kvinnor inte ska gå ostraffade. Detta kräver ett genusperspektiv i allt från FN-trupperna till bildandet av nya regeringar och grundlagar och att det konkretiseras med mätbara mål.

Runt lunch talar Laila Naraghi från Palmecentret och Anna Ek från Svenska Freds om hur konflikter kan lösas och fred kan byggas utan vapen, men med hjälp av dialog och folkrörelsearbete i civilsamhället. Som Laila påpekar är fred, demokrati och mänskliga rättigheter tätt sammankopplade; de förutsätter och inbegriper varandra. Av Anna Ek får vi veta att Sverige är det land i världen som har störst vapenexport i förhållande till antalet invånare. Den berömda svenska neutraliteten är kanske att ifrågasätta i en sådan situation?

Eller en viktigare fråga: vilken värld vill vi se och hur kommer vi dit? Är vapenexport och den ekonomiska profiten vägen dit? Att alla ställer sig upp och sjunger »I natt jag drömde« känns mer än passande som avslutning på den här fantastiska kursen. ✿

Hela kursgänget laddade med nya kunskaper för att förändra världen.

Att bli mamma

En kraschlandning och en kärleksresa

Kära Morgonbris läsare. Jag tänkte att årets sista krönika får bli en personlig presentation och reflektion av mig. För ett år sen blev jag mamma. För en självständig, ständigt resande, teoretisk och problematiserande 30-årig kvinna med stort socialt liv var detta en enorm omställning. En kraschlandning i verkligheten och i logistikens värld. Men så klart, också en djup och omvälvande kärleksresa utan dess like. Jag är en annan person idag. Jag tänkte att jag absolut inte skulle bli annorlunda. Jag skulle förbli densamma. Och visst är jag det, men på ett plan känner jag mig helt annorlunda. Och jag vill inte annat.

Föräldraskapet medför också en stark ansvars- och beskyddarkänsla. Jag detaljstuderar lillen, lillens reaktioner på omgivningen, omgivningens reaktioner på lillen, försöker föreställa mig scenarier som kommer att uppstå baserat på vad lillen föredrar och vilka typer som finns i lillens omgivning. Ja, jag hör att det här låter lite som besatthet. Men jag gör det utan minsta ansträngning. Det är en ansträngning att låta bli. Lillens pappa är helsvensk och ganska ljus. Jag är mörk. Lillen är ljushyad, blond och blåögd. Jag pratar arabiska med

barnet och pappan svenska. Vårt barn heter Nour.

Vi bor på Söder i Stockholm, för att det är »lite mer tolerant där« resonerade vi. Men jag vet inte hur ofta jag fått frågan om barnet är mitt. Jag vet inte hur ofta folk rynkat pannan ogillande när de hört ett främmande (exkluderande, gud förbjuder) språk i parken. Och alla frågor om varför jag väljer att prata arabiska, talar pappan också arabiska? »ovanligt namn, Nour, var kommer ni ifrån?« (eh nej, inte så ovanligt 2011 namngavs 59 barn namnet Nour och 298 Nora – det är fler än Vendela, Tina och Simone). Jamen, folk är nyfikna, inget annat. Man måste få ställa frågor. Men återkommande frågor skapar också ett mönster, precis som allt som upprepar sig. Så, jag funderar även på mönstret som mitt barn kommer att växa upp i. I det mönster som skapar en nivå av identitet.

Det här med kulturell och nationell identitet är en fråga som fascinerar mig. I min värld kan de inte vara, och bör inte vara, kollektiva, även om det är precis vad de är – eller vad syftet med de är.

Jag är en egen nation och har egen kultur behöver inte bli en del av andras, tänker jag. Och så vill jag se världen, som sju miljarder kulturer och nationaliteter.

Men så kommer jag till förskolevisningar, där mitt

FOTO: PALMECENTRET

»Jag funderar på mönstret som mitt barn kommer att växa upp i.«

barn kommer att spendera sina första sex år, cirka åtta timmar om dagen. Där ser jag stoltserande personal visa de fina flaggprydda väggarna som barn med annat ursprung får pryda. Gärna med en hälsningsfras på det språket, en maträtt eller en kulturell symbol under flaggan. Jaha, då börjar vi om, precis från noll. En pedagog frågar mig »Nour, vilket land kommer hon ifrån?«. Pedagogen ville peka på landets flagga på väggen och säga hej på det språket. Vi var alla välkomna in i gemenskapen.

Nationalism är en barnsjukdom, sa Albert Einstein. Men hur kan jag vaccinera mitt barn mot det? Och jag vet, jag vet. Jag tröstar mig själv med att det inte kommer att bli så illa. Vi har ju en massa internationalister och feminister idag som är uppväxta i konservativare miljöer än dagens. Det blir bra. Men tänk, *tänk*, var vi skulle kunna befinna oss om vi betraktade språk som ett kommunikationsmedel att nå andra med och namn som något vackert klingande. ✿

Nivin Yosef

Är statsvetare, ledamot av S-kvinnors förbundsstyrelse och biståndshandläggare.

❖ Inför förbundsmötet ❖ Tips på motionsskrivande ❖ Internationell temadag

❖ S-kvinnor Borlänge 90 år ❖ Medlemsrapportering för 2012

Inför förbundsmötet 2013

Förbundsmötet 2013 hålls i Stockholm den 24-25 augusti, där vi kommer att vara i riksdagens andrakammarsal.

För att underlätta er planering kommer här en första information med aktuella datum inför förbundsmötet 2013.

Nomineringstid till förbundsstyrelsen

Nomineringarna ska vara valberedningen tillhanda senast den 15 april 2013.

Skickas till:

S-kvinnors förbundsexpedition
» Valberedningen «
Box 70458
107 26 Stockholm

Motionstid

Motionerna ska vara förbundsexpeditionen tillhanda senast den 15 april 2013.

Ombudsval

Ombudsvalen ska vara förbundsexpeditionen tillhanda senast den 15 april 2013.

Utskick av handlingar

Utskick av handlingar till ombud, distrikt och klubbar ska ske senast under vecka 26 2013.

Aktuell fråga

Aktuell fråga ska vara förbundsexpeditionen tillhanda senast den 10 augusti 2013.

Skickas till:

S-kvinnors förbundsexpedition
Box 70458
107 26 Stockholm
E-post: susanne.andersson@s-kvinnor.se

Nästa förbundsmöte hålls den 24-25 augusti 2013 i riksdagens andrakammarsal i Stockholm.

Tips på motionsskrivande

Inför motionsskrivandet till förbundsmötet har förbundet tagit fram en mall på hur en motion kan skrivas.

Varje motion bör innehålla endast ett ämne, för att underlätta förbundsarbetet. Det är bra om motionerna skrivs så koncentrerat och kortfattat som möjligt. Kraven i varje motion ska vara sammanfattade i en eller flera att-satser. Det är att-satserna som förbundsmötet tar ställning till.

Motion får skrivas av enskild medlem, klubb eller distriktsstyrelse.

EXEMPEL PÅ MOTION

Rubrik

Heltid en rättighet.

Motiverande text

Rätten till heltid är i grunden en fråga om rätten till egen försörjning och ekonomiskt oberoende. En heltidsanställning är tryggare än en deltidsanställning. Den högre lön som heltid medför påverkar den ersättning man får vid sjukdom, liksom föräldraersättning och framtida pension. Ökad heltidssysselsättning för kvinnor motverkar fattigdom, både bland kvinnor och bland barn.

Att-satser som ska/kan behandlas av förbundsmötet

S-kvinnor kräver att lagstiftning om rätt till heltid snarast genomförs efter valseger 2014.

Motionär

Person och/eller klubb

Motionens hantering

Motionen skickas till klubben som beslutar om den ska sändas vidare som klubbmotion eller enskild motion.

Motioner ska vara förbundsexpeditionen tillhanda senast den 15 april 2013.

Björn Elmbrant och Marita Ulvskog var föreläsare på Västernorrlands internationella temadag. EU står inför stora utmaningar. De extrema partierna i Europa går framåt och Marita utmålade en bild av ett EU-parlament efter valet 2014 där 1/3 av ledamöterna tillhör den extrema högern.

Internationell temadag i Västernorrland

Varje höst i mer än 20 år har S-kvinnor i Västernorrland anordnat en temadag med ett aktuellt internationellt tema med kvinnoperspektiv. Lördagen den 13 oktober var det dags igen och i år var rubriken »Europas stålbad krisen som slukar välfärden och skakar euron«.

Föreläsare var Björn Elmbrant och Marita Ulvskog som kompletterade varandra på ett utmärkt sätt.

Björn Elmbrant ägnade sin föreläsning åt den eurokris som vi matats med i nyheterna under de senaste åren och utgick från frågan: Hur kunde det gå så illa?

I motsats till bilden av de slösaktiga grekerna som pensionerar sig tidigt och inte vill betala skatt gav Björn Elmbrant en saklig och ingående förklaring till den kris vi nu upplever.

Han utgick från det han kallade konstruktionsfel, inbyggda i systemet med gemensam valuta redan när det infördes och lyfte fram en rad faktorer som han menade att politikerna inte velat se och som nu lett till den kris som råder.

När det gäller framtiden ser han idag

två vägar att gå: antingen upplösa euron unionen under ordnade former eller gå mot en ökad federation.

Att upplösa eurosamarbetet kommer att kosta en hel del men ge möjligheter för de enskilda länderna att hitta egna vägar ur krisen. Att gå mot en ökad federation innebär enligt Björn Elmbrant ett stort demokratiunderskott, han kallade det att införa en tjänstemannadiktatur och den vägen kan dessutom också kosta mycket.

Politisk vilja och politiska beslut

Som en röd tråd genom hela Björn Elmbrants föreläsning gick hans klara budskap att det handlar om politisk ideologi. Det finns inga ekonomiska lagar som styr och har alla svar utan allt handlar om politisk vilja och politiska beslut.

Marita Ulvskog hade som underrubrik till sin föreläsning valt »Måste man älska EU?« Hon började därför sitt anförande med att besvara frågan varför hon blev EU-parlamentariker när hon röstade emot Sveriges inträde.

EU står idag inför stora utmaningar.

De extrema partierna i Europa går framåt och Marita utmålade en bild av ett EU-parlament efter valet 2014 där 1/3 av ledamöterna tillhör den extrema högern. Hon påpekade att 70 procent av de beslut som fattas i parlamentet är beslut som påverkar Sveriges kommuner, landsting och riksdag och med en sådan sammansättning av parlamentet ser hon stora problem. För att motverka ett sådant scenario krävs till exempel ett stort valdeltagande av oss socialdemokrater i det kommande valet. Varje röd röst blir oerhört viktig.

De konservativa utgör idag den största gruppen inom EU-parlamentet vilket får konsekvenser för besluten. Även om den socialdemokratiska gruppen är mindre lyckas man trots allt förhindra de värsta besluten/förslagen och även ibland nå små framsteg. Men hon framhöll att det socialdemokratiska valarbetet inför EU-valet inte kommer att bli lätt eftersom våra parlamentariker inte kan visa på stora framgångar. ❀

Stort grattis till S-kvinnor i Borlänge som i år firar 90-årsjubileum!

S-kvinnor Borlänge 90 år

S-kvinnor Borlänge som är Dalarnas största klubb firade den 16 september sitt 90-årsjubileum med en fest på Domnarvsgården. Till vår glädje fick vi ha vår förbundsordförande Lena Sommestad som vår gäst. Hon höll ett mycket inspirerande tal.

Vår klubbordförande Irma Pelo-Hallqvist hälsade välkommen och sedan fick vi en presentation av vår jubileumsskrift av Inger Hestvik som tillsammans med Mariann Nordlöf och Anita Holmstrand sammanställt den.

En kavalkad genom åren från 1922 fram till idag gjordes av ett gäng medlemmar, om hur klädseln förändrats och vad kvinno-

klubben arbetat med under sin 90-åriga tid.

En god matbit äts varefter våra gäster fick ordet, Arbetarekommunen representerades av ordföranden Kenneth Persson, ABF av Annika Borg och vi uppuktades också av S-kvinnor Leksand som vi har ett gott samarbete med. Från S-kvinnor Dalarna kom Yvonne Karlén som är ordförande där och även medlem i vår klubb.

Vi sjöng och även en jubileumsvisa hade diktats. Vi hade ett mycket trevligt och glatt jubileum. Nu har vi fått en kick inför kommande arbete med att till 2014 få en ny s-märkt regering.

Anita Holmstrand, S-kvinnor Borlänge

S-kvinnor Skromberga arbetar mot barnfattigdom

Bjuvs kommun är 18 procent av familjer med barn under 17 år drabbade av barnfattigdom. Ensamstående mödrar är den största gruppen som får försörjningsstöd. Mot detta arbetar S-kvinnor i Skromberga tillsammans med andra ideella krafter i kommunen.

På nationaldagen anordnades en dag

med gratis fiskdamm, choklad, böcker, tablettaskar och festis till alla barn. Nu väntar julfest på Folkets Hus i Ekeby, med dans kring granen, korb och bröd och tomten som kommer med godispåsar till alla barn. En trevlig och uppskattad jultradition sen 40 år tillbaka!

Medlemsrapportering för 2012

I december skickar förbundet ut blanketten för medlemsrapportering (blanketten kommer även att finnas på www.s-kvinnor.se). Medlemsuppgifterna får klubbarna från sin arbetarekommun som har hand om medlemsregistret.

Flödet av medlemsavgifter

31 mars 2012

Medlemmen betalar sin avgift till partiet. Både huvudmedlem och extra medlem betalar:
Förbundsavgift = 100 kr
Distriktsavgift = Beslutas av distriktet.
Klubbavgift = Beslutas av klubben

30 juni/31 dec 2012

Partiet betalar ut avgiften till arbetarekommunen som sedan betalar avgiften till klubben.

1 februari 2013

Klubben skickar medlemsrapport för 2012 och betalar distrikts- och förbundsavgift till kvinnodistriktet.

15 februari 2013

Kvinnodistriktet skickar in medlemsrapport för 2012 och betalar avgiften till förbundet. 100 kronor per medlem.

Rapport från

»Kurs för nya medlemmar«

I helgen var jag på S-kvinnors nya medlemsutbildning, på LO-borgen, riksdagen och Sveavägen 68.

Vi möttes i Stockholm av den härliga Norrlandstjejen med sin sjungande dialekt, förbundssekreterare Susanne Andersson, som lotsade oss kors och tvärs genom Stockholm via LO-borgen, riksdagen och Sveavägen 68. Vi har fått träffa kvinnor, som blir intressanta förebilder och som sprudlade av entusiasm över möjligheten att kunna påverka. Det viktiga mötet, öga mot öga, med människor som verkar inom politiken, är den bästa motivation. För varför ska jag sitta hemma i soffan, när jag också kan dra mitt strå till stacken? Lena Sommerstad gav oss värdefull information och det är härligt med hennes intensiva engagemang och kunskap. Fantastiska möten med de olika kvinnliga deltagarna och många intressanta öden. En tjej kom till Sverige 2005 och har hunnit bli både sjuksköterska och politiker. En klok, ung kvinna med tre barn. Tänk att även orka engagera sig för att skapa ett bättre land. Kvinnor som verkligen gått igenom konsekvenserna av politiska förändringar, och som fått lämna sina länder. Dagarna byggdes upp på ett bra sätt, som gjorde att vi hann lära känna varandra, så de avslutande diskussionerna blev riktigt livliga. Det är kanske retoriken som vi kvinnor tycker är svårast, och plötsligt kändes det inte alls svårt, när vi fått träna tillsammans. Men mycket gör Susannes engagemang och varma förhållnings-sätt, samtidigt som hon kunde hålla i taktpinnen, så inte diskussionerna blev oändliga.

Karin Birgit Holst

Skolkurator i Söderhamns kommun

Cirkelledarutbildning i kvinnofrid och barnfrid

Helgen den 10-11 november samlades 16 kvinnor till en cirkelledarutbildning i kvinnofrid och barnfrid. Frågan är en av förbundsstyrelsens prioriterade områden och en representant från varje distrikt hade bjudits in till utbildningen.

Kursen utgick framför allt från materialet »Cause of death: Woman« och deltagarna fick bland annat lyssna på journalisten Kerstin Weigl som är en av författarna till materialet.

Andra föreläsare var Susanne Namaani som berättade om Systerjouren Somayas arbete; Peter Gustavsson, från ABF's förbund, som talade om ABF's studie- och cirkelverksamhet och framtida samarbetsformer samt EU-parlamentarikern och s-kvinnan Anna Hedh som pratade om kvinnors situation i Europa.

Inga-Lill Röhr och Yvonne Karlén från förbundsstyrelsen höll i träffen och berättade utbildningens målsättning – att frågorna nu ska drivas vidare genom att cirkelledarna startar cirklar och utbildar ledare lokalt i sina distrikt.

Nyheter på hemsidan

S-kvinnors hemsida, som en del av partiets webbplats, har uppdaterats under hösten. I samband med detta har »Mitt S« blivit en intern sida som ersatt Sosserian. Här hanteras till exempel medlemsfrågor. På S-kvinnors webbplats hittar ni nu också en del nyheter, bland annat en »Studie- och Idébank« som ska inspirera till ett fortsatt starkt regionalt och lokalt jämställdhetsarbete i våra prioriterade frågor. Läs mer på www.s-kvinnor.se

VÄRVA EN VÄN till S-KVINNOR

S-kvinnor är socialdemokratiska feminister som kämpar för ett jämlikt och jämställt samhälle. Vårt förbund består av drygt 7000 kvinnor, men vi vill ständigt bli fler, för tillsammans är vi starka!

Några frågor som S-kvinnor driver

Barnomsorg på obekvämt arbetstid

För många föräldrar är barnomsorg på obekvämt arbetstid en förutsättning för att kunna yrkesarbeta. Det gäller inte minst ensamstående föräldrar där majoriteten är kvinnor. Barnomsorg på obekvämt arbetstid är en tydlig jämställdhetsfråga och måste bli en lagstadgad rättighet.

Föräldraförsäkring

S-kvinnors målsättning är en individualiserad föräldraförsäkring. Ett delmål är en tredelning, med fem månader reserverade för vardera förälder och tre månader som fördelas fritt. En jämställd föräldraförsäkring stärker kvinnors ställning i arbetslivet och mäns ställning i familjelivet. Självklart gynnar det också barnen som ges lika stor tillgång till båda föräldrarna.

Rätt till heltid

S-kvinnor kräver lagstiftning om rätt till heltid. Ofrivilligt deltid, visstids- och timanställningar leder ofta till en lön och en pension som inte räcker för att försörja sig. En sammanboende kvinna riskerar att bli ekonomiskt beroende av sin partner, medan ensamstående kvinnor och deras barn riskerar fattigdom.

Kamp mot barnfattigdom

S-kvinnor hävdar barns rätt till en bra uppväxt utifrån alla barns lika värde. Barnfattigdom drabbar inte minst barn till ensamstående föräldrar och långvarigt arbetslösa. De drabbas ofta av ett utanförskap både på fritiden, då de inte har råd att delta i aktiviteter, och i skolan, där extra avgifter begränsar deras deltagande på t.ex. utflykter, skolresor och klassfester. Väl fungerande familjestöd är betydelsefulla för att minska barnfattigdomen.

S-kvinnor arbetar även med frågor om kvinnofrid och barnfrid, kvinnors hälsa, miljö, integration, fred och säkerhet samt internationell solidaritet.

Du som inte varit medlem i S-kvinnor eller Socialdemokraterna tidigare betalar bara 100 kr för det första året. Medlemmar i S-kvinnor är även medlemmar i det Socialdemokratiska partiet. För mer information och anmälan via Internet besök vår hemsida www.s-kvinnor.se

Jag vill bli medlem i S-kvinnor!

Namn: _____

Postadress: _____

Postnr/Ort: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Personnummer: _____

Frankeras ej.
S-kvinnor
betalar
porto.

S-KVINNOR SVARSPOST
Kundnr 110100500
110 00 Stockholm

KÄNNER DU NÅGON SOM FUNDERAR PÅ SJÄLVMORD?

SJÄLVMORDS UPPLYSNINGEN

Det är inte ovanligt att ha tankar om självmord. Särskilt när man är deprimerad.

Självordsupplysningen stöder dig som mår dåligt och kanske funderar på självmord. På vår sajt kan du chatta med våra volontärer. Du kan också maila frågor, blogga, delta i våra forum och få information om självmord och psykisk hälsa.

Där finns också information för dig som känner någon som funderar på att ta sitt liv. Vi kan ge dig råd och stöd. Våra volontärer är engagerade personer som har fått utbildning i hur man möter frågor om självmord och självmordsnära personer.

Hör gärna av dig. Många självmord är impulshandlingar som går att förebygga.

Självordsupplysningen drivs av den ideella föreningen Psykisk Hälsa.

info@sjalvmordsupplysningen.se

sjalvmordsupplysningen.se